

Ηγεσία και Διοίκηση στην Εκπαίδευση	
Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπάκας	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: A'
Έτος σπουδών: 1^ο	Επίπεδο του μαθήματος: Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες: 9	Διδακτικές μονάδες:
Κατηγορία μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p> <p>Το μάθημα έχει ως αντικείμενο τη συστηματική διερεύνηση του πιο πάνω γνωστικού πεδίου προκειμένου οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να εξοικειωθούν με την κατανόηση και χρήση των βασικών εννοιών του αντικειμένου. Επίσης αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη των θεωρητικών προσεγγίσεων για τα στυλ ηγεσίας και η προσφορά βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων διοίκησης και ηγεσίας στην εκπαίδευση. Οι θεωρητικές προσεγγίσεις που θα παρουσιαστούν θα συνδυαστούν και με εξάσκηση των ηγετικών ικανοτήτων μέσα από μελέτες περίπτωσης, (case studies).</p> <p>Ειδικότερα οι ενότητες που θα περιγραφούν και θα αναλυθούν στο μάθημα είναι οι εξής:</p> <p>Θέματα ηγεσίας: 1. Έννοια και φύση της ηγεσίας. 2. Η ηγεσία στην εκπαίδευση. 3. Προϋποθέσεις ύπαρξης της ηγεσίας. 4. Χαρακτηριστικά και ικανότητες-δεξιότητες του ηγέτη. 5. Θεωρίες ηγεσίας, στυλ, μοντέλα. 6. Τρόποι ανάπτυξης των ηγετικών στελεχών και εξάσκηση ηγετικών ικανοτήτων. 7. Αποτελεσματική ηγεσία. 8. Επιλογή ηγετικών στελεχών. 9. Ηγεσία και συναισθηματική νοημοσύνη.</p> <p>Θέματα Διοίκησης: 1. Εισαγωγή στη Διοίκηση της Εκπαίδευσης, 2. Ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός στην Εκπαίδευση, 3. Η δομή και η οργάνωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, 4. Η Διεύθυνση στην Εκπαίδευση, 5. Η λειτουργία του ελέγχου στην εκπαιδευτική διαδικασία, 6. Οι διοικητικές δραστηριότητες στη σχολική μονάδα, 7. Η επικοινωνία, οι συγκρούσεις και η παρακίνηση του εκπαιδευτικού προσωπικού.</p>	
<p>Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος</p> <p><u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ειδικές γνώσεις, για τις θεωρητικές προσεγγίσεις του αντικειμένου που αναφέρονται στα στυλ ηγεσίας, καθώς και βασικές γνώσεις και δεξιότητες για την πρακτική της διοίκησης, της διαχείρισης και της ηγεσίας στην εκπαίδευση.</p> <p>Οι ειδικότεροι <u>στόχοι</u> του μαθήματος κατευθύνονται:</p> <p>Στην προετοιμασία των φοιτητών για αποτελεσματική οργάνωση και διοίκηση των σχολείων και της εκπαίδευσης.</p> <p>Στην προετοιμασία διοικητικών στελεχών της εκπαίδευσης τα οποία θα δρουν δημιουργικά και παραγωγικά.</p> <p>Στην ενίσχυση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των φοιτητών για τη διεξαγωγή, μελέτη και κριτική αξιολόγηση ερευνητικών σχεδίων και μοντέλων έρευνας στον τομέα της Εκπαιδευτικής Διοίκησης και Ηγεσίας, ώστε να ασκήσουν δυναμικά το ρόλο τους ως εκπαιδευτικοί ηγέτες και ερευνητές.</p> <p>Στην προικοδότηση των μεταπτυχιακών φοιτητών με γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες για προσφορά υπηρεσιών στην ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα</p>	
Μέθοδοι διδασκαλίας	

Διαλέξεις, μικρές ατομικές εργασίες, μελέτες περίπτωσης, (case studies).	
Μαθησιακά αποτελέσματα	
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να ενισχύσουν τις γνώσεις και δεξιότητές τους για την ηγετική συμπεριφορά και να γνωρίσουν θεωρητικά μοντέλα βελτίωσης της σχολικής αποτελεσματικότητας.</p> <p>Επίσης αναμένεται να αποκτήσουν την ικανότητα για διεξαγωγή, μελέτη και κριτική αξιολόγηση ερευνητικών σχεδίων και μοντέλων έρευνας στον τομέα της Εκπαιδευτικής Διοίκησης και Ηγεσίας, ώστε να ασκήσουν δυναμικά το ρόλο τους ως εκπαιδευτικοί ηγέτες και ερευνητές.</p> <p>Τέλος αναμένεται να εξειδικεύσουν τις γνώσεις τους στη διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος, της σχολικής μονάδας και της τάξης</p>	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	20
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	225
Μέθοδος αξιολόγησης	
Ασκήσεις	50%
Εργασίες	50%
<u>Ενδεικτική βιβλιογραφία</u>	
<p>Θεοφιλίδης Χ., (2012), <i>Σχολική ηγεσία και διοίκηση. Από τη γραφειοκρατία στη μετασχηματιστική διοίκηση</i>, Αθήνα, Γρηγόρης.</p> <p>Πασιαρδής Π., (2004), <i>Εκπαιδευτική ηγεσία. Από την περίοδο της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή</i>, Αθήνα, Μεταίχμιο.</p> <p>Ράπτης Ν., Βιτσιλάκη Χ., (2007), <i>Ηγεσία και διοίκηση εκπαιδευτικών μονάδων</i>, Θεσσαλονίκη, Αφοί Κυριακίδη.</p> <p>Σαΐτη, Α., Σαΐτης, Χ., (2012), <i>Ο Διευθυντής στο σύγχρονο σχολείο: Από τη θεωρία στην πράξη</i>, Αθήνα.</p>	

Το νηπιαγωγείο ως κοινωνικός θεσμός	
Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπάκας	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: A'
Έτος σπουδών: 1^ο	Επίπεδο του μαθήματος: Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες: 9	Διδακτικές μονάδες:
Κατηγορία μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p> <p>Στο μάθημα αυτό εξετάζεται το νηπιαγωγείο ως ένας θεσμός της κοινωνίας και επιχειρείται η διερεύνηση του ρόλου και της αναγκαιότητάς του.</p> <p>Τα βασικά θέματα τα οποία εξετάζονται είναι τα εξής:</p> <p><i>1. Ο θεσμός της προσχολικής αγωγής και η εξέλιξή του, 2. Οι κοινωνικοί λόγοι για την ανάπτυξη της προσχολικής αγωγής, 3. Οι παιδαγωγικές αρχές των προσχολικών ιδρυμάτων, 4. Οι σκοποί και οι προοπτικές του νηπιαγωγείου, 5. Ο κοινωνικός ρόλος του νηπιαγωγείου, 6. Οι ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση και ο αντισταθμιστικός ρόλος του νηπιαγωγείου, 7. Το νηπιαγωγείο και η λειτουργία του σε διάφορες χώρες, 8. Η φοίτηση των νηπίων στο νηπιαγωγείο, 9. Οι ομοιογενείς και οι ανομοιογενείς τάξεις στο νηπιαγωγείο, Προβλήματα, τάσεις και προοπτικές στο νηπιαγωγείο.</i></p>	
<p>Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος</p> <p><u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι να γνωρίσουν και να αναλύσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές το θεσμό του νηπιαγωγείου ειδικότερα ως προς τους ρόλους τους οποίους έχει και την αναγκαιότητά του στην κοινωνία.</p> <p>Οι ειδικότεροι <u>στόχοι</u> του μαθήματος είναι:</p> <p>Να κατανοήσουν την αναγκαιότητα και σημασία του προσχολικού θεσμού, τις βασικές λειτουργίες του και τους σκοπούς του.</p> <p>Να γνωρίσουν το θεσμό σε διάφορες χώρες και να κάνουν συγκρίσεις με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.</p> <p>Να επισημάνουν προβλήματα και αδυναμίες στη λειτουργία του μέχρι σήμερα</p> <p>Να γνωρίσουν τις σύγχρονες τάσεις και προοπτικές του νηπιαγωγείου για το μέλλον.</p>	
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p> <p>Διαλέξεις, μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες,</p>	
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p> <p>Στο τέλος του μαθήματος αναμένεται ότι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα έχουν γνωρίσει την αναγκαιότητα και σημασία του θεσμού και θα είναι σε θέση να αναλύουν και να ερμηνεύουν τα διάφορα αντισταθμιστικά μέτρα τα οποία λαμβάνονται για την επίτευξη των ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση.</p>	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	

Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	20
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	225
Μέθοδος αξιολόγησης	
Ασκήσεις	50%
Εργασίες	50%
<u>Ενδεικτική βιβλιογραφία</u>	
<i>Γαβαλάς Λ., (1976), Το ελληνικό νηπιαγωγείο πρώτο σχολείο της ζωής. Η ελληνίδα νηπιαγωγός και το έργο της, Δίπτυχο, Αθήνα.</i>	
<i>Δημητρίου-Χαζηνεοφύτου Λ., (1997), Τα 6 πρώτα χρόνια της ζωής, Singular Publications.</i>	
<i>Ζαχαρενάκης Κ., (1985), Κοινωνικοποίηση ως θεωρία και πράξη στα πλαίσια της προσχολικής αγωγής, Αθήνα.</i>	
<i>Ζαχαρενάκης Κ., (1992), Αντισταθμιστική αγωγή για ίσες εκπαιδευτικές ευκαιρίες, Αθήνα.</i>	
<i>Κυριαζοπούλου-Βαληνάκη, Π., (1977), Νηπιαγωγική, τόμ. 1^{ος}, 2^{ος}, 3^{ος}, Βλάσσης, Αθήνα.</i>	

Εκπαιδευτική Πολιτική και Αναλυτικά Προγράμματα	
Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπάκας	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: A'
Έτος σπουδών: 1^ο	Επίπεδο του μαθήματος: Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες: 9	Διδακτικές μονάδες:
Κατηγορία μαθήματος: Υποχρεωτικό	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η προσέγγιση και εμβάθυνση της εκπαιδευτικής πολιτικής για το περιεχόμενο της εκπαίδευσης μέσα από τα Αναλυτικά Προγράμματα σπουδών.</p> <p>Συγκεκριμένα θα παρουσιασθούν και θα αναλυθούν οι παρακάτω ενότητες:</p> <p>1. Εκπαιδευτική πολιτική, εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και Αναλυτικά Προγράμματα, 2. Θεωρίες για τα Αναλυτικά Προγράμματα, 3. Αναλυτικά Προγράμματα και ιδεολογία, 4. Μοντέλα Αναλυτικών Προγραμμάτων, 5. Βασικές αρχές των Αναλυτικών Προγραμμάτων, 6. Η εξέλιξη των Αναλυτικών Προγραμμάτων, 7. Τα Αναλυτικά Προγράμματα σε διάφορες χώρες, 8. Τα Αναλυτικά Προγράμματα και ο εκπαιδευτικός, 9. Η διαμόρφωση και αξιολόγηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων.</p>	
<p>Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος</p> <p><u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι η θεωρητική και ερευνητική ενασχόληση των μεταπτυχιακών φοιτητών με το σχεδιασμό και την υλοποίηση της εκπαιδευτικής πολιτικής στο ειδικό πεδίο του περιεχομένου της εκπαίδευσης μέσα από τα Αναλυτικά Προγράμματα.</p> <p><u>Στόχοι</u> του μαθήματος είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις θεωρητικές προσεγγίσεις για τα Αναλυτικά Προγράμματα, η γνωριμία τους με τα Προγράμματα άλλων χωρών και η ενημέρωσή τους για τη σχέση των εκπαιδευτικών με αυτά.</p>	
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p> <p>Διαλέξεις, σεμινάρια, μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες.</p>	
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p> <p>Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αναμένεται μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση να κατανοούν τις σχεδιαζόμενες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις για τα προγράμματα σπουδών, να αναλύουν το περιεχόμενο της εκπαίδευσης με βάση ορισμένα κριτήρια και αρχές και να αξιολογούν τα προγράμματα που υλοποιούνται.</p>	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	20

Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	225
Μέθοδος αξιολόγησης	
Ασκήσεις	50%
Εργασίες	50%
<u>Ενδεικτική βιβλιογραφία</u>	
Apple, M., (1986), <i>Ιδεολογία και Αναλυτικά Προγράμματα</i> , (μτφ. Τ. Δαρβέρης), Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής.	
Westphalen, K, (1997), <i>Αναμόρφωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων. Εισαγωγή στη μεταρρύθμιση των Curriculum</i> , (μτφ. Ι. Πυργιωτάκης), Θεσσαλονίκη, Αφοί Κυριακίδη.	
Βρεττός Ι, Καψάλης Α., (1994), <i>Αναλυτικά Προγράμματα και τεχνογνωσία σχεδιασμού και αναμόρφωσης</i> , Θεσσαλονίκη, Art of text.	
Κιτσαράς Γ., (2004), <i>Προγράμματα, διδακτική μεθοδολογία προσχολικής αγωγής</i> , Αθήνα.	
Μπενέκου Α., (1966), <i>Αρχές Αναλυτικού Προγράμματος</i> , Περιοδικό <u>Δωδωναίον Φως</u> , τχ. 11, εκδ. Συλλόγου Δασκάλων Ιωαννίνων	
Φλουρής Γ., (1944), <i>Αναλυτικά Προγράμματα για μια νέα εποχή στην εκπαίδευση</i> , Αθήνα Γρηγόρης.	

I. "ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ"

Κατερίνα Καραμήτρου

Επίκουρη Καθηγήτρια Κλασσικού Πολιτισμού και Αρχαίου Δράματος/Ηθοποιός

Το Θέατρο ως το υπέρτατο Μορφοπαιδευτικό Αγαθό- Η ολιστική, συμπαντική *θέαση- spectrum* της Δραματικής Τέχνης- Η πολυπρόσωπη δυναμική, οι πολιτισμικές μεταμορφώσεις- διαστάσεις της Τραγωδίας- Θεατρική Παιδεία και Πολιτισμός με στόχο τα υψηλά ενδεχόμενα, τις σύγχρονες μεταγραφές- αποκρυπτογραφήσεις- ερμηνείες του Δράματος και της Καθολικής ισχύος την οποία *μεταγγίζουν Παντοτινά τα μεγάλα κείμενα και η παλλόμενη, γαιώδης, ένθεη δομή της* Ελληνικής Γλώσσας- Η Γλώσσα ως *στάση- attitude* και *τόπος* της άτεχνης, εξόριστης, ιερατικής Ομορφιάς, της *άρθρωσης του ένθεου* και του *ευφάνταστου*.

II. " ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ"

Κατερίνα Καραμήτρου

Επίκουρη Καθηγήτρια Κλασσικού Πολιτισμού και Αρχαίου Δράματος/Ηθοποιός

Ενδελχής έρευνα, Ιδεολογική κι Αισθητική ανάλυση των αντιπροσωπευτικών κειμένων με Θεατρικό *διακύβευμα* την καλλιέργεια του αφηγηματικού Λόγου και την Παράσταση- Η συνειδητοποίηση του γνωστικού σχήματος του Σώματος και η προαγωγή της Κιν-αισθητικής Νοημοσύνης μέσα από πρωτότυπες εργαστηριακές Ασκήσεις και Καινοτόμες προσεγγίσεις - δράσεις- Η Χαρμολύπη του Μύθου και η Γνώση- Το Θέατρο ως *κληρονομημένη ανάμνησις* των Θεσμίων και της Παλαιάς Ιεροπραξίας- Μια παραστασιακή ποιητική *μετάθεση* από το Ιερό στο Κοσμικό και η άρση του *διάκενου* ανάμεσα στο *Ανθρώπινο* και στο *Θείο* μέσα από τον *εναγκαλισμό* των Τεχνών- Παιδαγωγικές κι Αισθητικές *αναγνώσεις* του Θεάτρου στο Πανεπιστήμιο - Ασκήσεις Γνώσης και Μαγείας για την Προαγωγή της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς - Όψεις του Θεατρικού Παιχνιδιού: Ο Αυτοσχεδιασμός- Η Δραματοποίηση - Ο Κύκλειος Χορός: Πράξη Ευταξίας κι Εμμέλειας- Η Παντοδυναμία της Ουσίας και της Θεατρικότητας της Λαϊκής Ιστορίας - Η Δύναμη του να *παρηγορείς* άρα και να *ηγείσαι* και προπάντων, να Ζείς ποιητική αδεία...

Θέματα διαχείρισης της τάξης των Μαθηματικών στην πρωτοσχολική εκπαίδευση

Περιεχόμενο

1. Συστημικές θεωρήσεις της τάξης των Μαθηματικών
2. Οργάνωση περιεχομένου και διδακτικό περιβάλλον
3. Ρόλοι για τον εκπαιδευτικό και τα παιδιά στην κοινότητα μάθησης των μαθηματικών
4. Διαχείριση της ανάπτυξης του μαθηματικού λόγου (έλεγχος εγκυρότητας αποτελέσματος δράσης, εξήγηση-επιχειρηματολογία, διαχείριση λάθους)

Στόχοι του μαθήματος

Η αναγνώριση της πολυπλοκότητας των φαινομένων μάθησης και διδασκαλίας των μαθηματικών

Η κριτική ανάλυση της λειτουργίας της τάξης των μαθηματικών (εκπαιδευτικός-μαθητές-περιεχόμενο)

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ικανότητα αναγνώρισης και ανάλυση διαφόρων παραγόντων που συμβάλλουν στην πολυπλοκότητα των φαινομένων μάθησης και διδασκαλίας των μαθηματικών

Η ικανότητα ανάλυσης συγκεκριμένων διδακτικών επεισοδίων ως προς την οργάνωση του περιεχομένου, τη διαχείριση του μαθηματικού λόγου, τους ρόλους των μελών της κοινότητας μάθησης

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, Ατομικές και ομαδικές εργασίες και παρουσιάσεις

Μέθοδος αξιολόγησης

Παρουσιάσεις (25%)

Εργασίες (75%)

Φόρτος Εργασίας

Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίασεις/εξετάσεις	30
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	10

Σύνολο	229
---------------	-----

Μεθοδολογία Έρευνας στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες

Περιεχόμενο

1. Πηγές
2. Πεδίο Έρευνας (υποθέσεις, σχεδιασμός, είδη έρευνας, συλλογή δεδομένων)
3. Μεταβλητές και διαχείρισή τους
4. Έρευνα με ερωτηματολόγια και πείραμα
5. Ποιοτικές προσεγγίσεις
6. Έρευνα σε εκπαιδευτικό πεδίο (ερευνώντας επιδόσεις, διδακτικές πρακτικές, διδακτικό γίνεσθαι στην τάξη)
7. Εξάσκηση σε λογισμικά επεξεργασίας και ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων

Στόχοι του μαθήματος

Η διεύρυνση των γνώσεων σχετικά με τα ζητήματα κατανόησης και σχεδιασμού, υλοποίησης και δεοντολογίας έρευνας στο πεδίο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών ερευνών
 Η εξοικείωση με την ανάλυση ερευνών καθώς και με την αναζήτηση πηγών και βιβλιογραφικής τεκμηρίωσης
 Η εξοικείωση με τη συλλογή και διαχείριση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Αναγνώριση των επι μέρους χαρακτηριστικών μιας έρευνας
 Διατύπωση ερωτημάτων και σχεδιασμός ερευνητικής προσέγγισης

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, Ασκήσεις/Εργασίες

Μέθοδος αξιολόγησης

Ασκήσεις (50%)
 Εργασίες (50%)

Φόρτος Εργασίας

Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών (8)	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	20

Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο	225

Σύγχρονα Εκπαιδευτικά Προγράμματα με Νέες Τεχνολογίες

ΤΜΗΜΑ : Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ : Μεταπτυχιακό

Όνομα διδάσκοντος: Τζένη Παγγέ

Γλώσσα διδασκαλίας και εξετάσεων : Ελληνικά /Αγγλικά

Ηλεκτρονική σελίδα : www.uoi.gr , e-course (under construction)

Περιεχόμενο Μαθήματος

5. Σύγχρονες θεωρήσεις στον τρόπο προσέγγισης της μάθησης με νέες τεχνολογίες
6. Δυνατότητα αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας
7. Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις με χρήση νέων τεχνολογιών

Στόχος του μαθήματος είναι η ένταξη των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριων στο σχεδιασμό και την ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση έτσι ώστε να μπορεί να δημιουργήσει ένα πρωτοποριακό περιβάλλον διδασκαλίας και μάθησης

Μέθοδοι διδασκαλίας	Ώρες απασχόλησης στις 13 εβδομάδες =237
Διαλέξεις	39 (=3*13)
Προετοιμασία για Ατομικές και ομαδικές εργασίες	78 (=6*13)
Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομάδες και παρουσιάσεις μελετών περίπτωσης	60 (=5*12)
Συναντήσεις με διδάσκοντες και Φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες	60 (=5*12)

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ικανότητα αναγνώρισης των θετικών και αρνητικών στοιχείων από την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία

Η ικανότητα επιλογής συγκεκριμένων προγραμμάτων με νέες τεχνολογίες για την προσχολική εκπαίδευση

Μέθοδος αξιολόγησης

Ατομική εργασία ή προφορική εξέταση (60%)

Ομαδικές Εργασίες (40%)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ : Στην τάξη

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ : Ηλεκτρονικές διαλέξεις (Power-Point), webinars, παρακολούθηση MOOCS.

Δυνατότητα Υποστήριξης Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Χριστίδης Α. - Φ., Μίσιου Άννα, Kalantzis Mary, Cope Bill, Carmen Luke, Wan Sun Eva Law, Ryuko Kubota, Χατζησαββίδης Σωφρόνης Α., Jaffre Jean - Pierre, Prinsloo Martin, Κουτσογιάννης Δημήτρης (2009).

Γραμματισμός, νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση, επιμέλεια: Δ. Κουτσογιάννης, Μ. Αραποπούλου, εκδόσεις Ζήτη, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Κοτοπούλης Θωμάς (2014). Νέες Τεχνολογίες και Εκπαίδευση "Τα σύγχρονα υπολογιστικά και δικτυακά περιβάλλοντα μάθησης στην εκπαιδευτική διαδικασία", εκδόσεις Γρηγόρη

Παγγέ Τζένη (2009) Εκπαιδευτική τεχνολογία, εκδόσεις Θεοδωρίδη

Ανοιχτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

ΤΜΗΜΑ : Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ : Μεταπτυχιακό

Όνομα διδάσκοντος: Τζένη Παγγέ

Γλώσσα διδασκαλίας και εξετάσεων : Ελληνικά /Αγγλικά

Ηλεκτρονική σελίδα : www.uoi.gr , e-course (under construction)

Περιεχόμενο Μαθήματος

- Συστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης- Ιστορική αναδρομή
- Σύγχρονες κατηγορίες συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
- Τεχνικές απαιτήσεις –λογισμικό στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση
- Παράγοντες σχεδιασμού- δόμησης συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Διαχείριση συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
- Αξιολόγηση συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Στόχος του μαθήματος είναι η ένταξη των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριων στη σχεδίαση, διαχείριση, ανάπτυξη και αξιολόγηση συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

ects =9

Μέθοδοι διδασκαλίας	Ώρες απασχόλησης στις 13 εβδομάδες =237
Διαλέξεις	39 (=3*13)
Προετοιμασία για Ατομικές και ομαδικές εργασίες	78 (=6*13)
Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομάδες και παρουσιάσεις μελετών περίπτωσης	60 (=5*12)
Συναντήσεις με διδάσκοντες και Φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες	60 (=5*12)

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές /φοιτήτριες θα γνωρίζουν τη διαδικασία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και θα μπορούν να αξιοποιήσουν σύγχρονα συστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην πράξη. Επίσης, θα είναι ικανοί να συμμετέχουν σε προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και να αναπτύσσουν μαθήματα με την εξ αποστάσεως διδασκαλία.

Μέθοδος αξιολόγησης

Ατομική εργασία ή προφορική εξέταση (60%)
Ομαδικές Εργασίες (40%)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ : Στην τάξη

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ : Ηλεκτρονικές διαλέξεις (Power-Point), webinars, παρακολούθηση MOOCS.

Δυνατότητα Υποστήριξης Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Λιοναράκης, Α. (2005). Ανοικτή και εξ' αποστάσεως εκπαίδευση και διαδικασίες μάθησης. Στο Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση- Παιδαγωγικές και τεχνολογικές εφαρμογές. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Anderson Terry, (2008).The Theory and Practice of Online Learning, Athabasca University Press.

Keegan, D. (2001). 'Η εξ αποστάσεως πανεπιστημιακή εκπαίδευση στην Ευρώπη στην αυγή της τρίτης χιλιετίας' στο 'Θέσεις και προβληματισμοί για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση', Αθήνα: Προπομπός.

Semantic Technology : 4th Joint International Conference, Jist 2014, Chiang Mai, Thailand, November 9-11,

2014. Revised Selected Papers.

Jeffrey Zoul , Todd Whitaker , Jimmy Casas (2015). What Connected Educators Do Differently,Taylor & Francis Ltd

Εφαρμοσμένη Στατιστική των Κοινωνικών Επιστημών

ΤΜΗΜΑ : Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ : Μεταπτυχιακό

Όνομα διδάσκοντος: Τζένη Παγγέ

Γλώσσα διδασκαλίας και εξετάσεων : Ελληνικά / Αγγλικά

Ηλεκτρονική σελίδα : www.uoi.gr , e-course (under construction)

Περιεχόμενο Μαθήματος

1. Δειγματοληψία, (μέγεθος Δείγματος, Συλλογή και Ομαδοποίηση δεδομένων).
2. Στοιχεία δημογραφίας (δημογραφικά δεδομένα, πίνακες επιβίωσης).
3. Στοιχεία πιθανοτήτων.
4. Βασικές έννοιες- στοιχεία Βιομετρίας και Βιοστατιστικής
5. Μέτρα θέσης, διασποράς, ασυμμετρίας - κύρτωσης.
6. Διμεταβλητοί πληθυσμοί,
7. Ανάλυση διακύμανσης, t-Τεστ, χ^2 Test.
8. Συσχέτιση
9. Παλινδρόμηση
10. Παραγοντική ανάλυση
11. Μη παραμετρικές στατιστικές μέθοδοι.
12. Στατιστικά προγράμματα /πακέτα για ανάλυση δεδομένων.

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριων στο σχεδιασμό έρευνας, συλλογή και ανάλυση δεδομένων η κατανόηση και η άμεση εφαρμογή της στατιστικής θεωρίας στην πράξη με χρήση κατάλληλων στατιστικών πακέτων -προγραμμάτων

ects =9

Μέθοδοι διδασκαλίας	Ώρες απασχόλησης στις 13 εβδομάδες =237
Διαλέξεις	39 (=3*13)
Προετοιμασία για Ατομικές και ομαδικές εργασίες	78 (=6*13)
Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομάδες και παρουσιάσεις μελετών περίπτωσης	60 (=5*12)
Συναντήσεις με διδάσκοντες και Φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες	60 (=5*12)

Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα αποτελεί μεθοδολογία μελέτης στις Πιθανότητες, τη δημογραφία, τη βιομετρία και γενικότερα την εφαρμοσμένη Στατιστική. Η επιστήμη της Στατιστικής ασχολείται με μεθόδους που είναι κατάλληλες για τη συλλογή, την οργάνωση, την παρουσίαση και την ανάλυση δεδομένων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο μεταπτυχιακός φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση:

Να συλλέξει, να ταξινομήσει και να παρουσιάσει ένα σύνολο δεδομένων.

Να επιλύει απλά προβλήματα πιθανοτήτων.

Να διακρίνει δημογραφικά προβλήματα.

Να αναγνωρίζει και εφαρμόζει στατιστικές αναλύσεις.

Να αναλύει και να συνάγει συμπεράσματα που αφορούν το σύνολο των δεδομένων

Μέθοδος αξιολόγησης

Ατομική εργασία ή προφορική εξέταση (60%)

Ομαδικές Εργασίες (40%)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ : Στην τάξη

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ : Λογισμικό EXCEL, SPSS,R², Ηλεκτρονικές διαλέξεις (Power-Point), webinars, παρακολούθηση MOOCS.

Δυνατότητα Υποστήριξης Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Αναστασιάδου Σοφία Δ., (2012). Στατιστική και μεθοδολογία έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, Κωδικός στον Εύδοξο,22728160.
- Μάρδας, Γεώργιος Δ.(2003). Κοινωνική στατιστική. Κοινωνιομετρία, οικονομετρία, βιομετρία, δημογραφία, ISBN13: 9789600216943
- Παπαδημητρίου, Γιάννης (2005). Επαγωγική στατιστική εκδόσεις τυπωθητω
- Παπαδημητρίου, Γιάννης (2005). Περιγραφική στατιστική εκδόσεις τυπωθητω
- Χλουβεράκης, Γρηγόρης (2012). Εισαγωγή στη στατιστική, Περιγραφικές μέθοδοι και εφαρμογές, Εκδότης: [Πεδίο](#)
- Spiegel, Murray R., Stephens, Larry J.(2000). Θεωρία και προβλήματα στατιστικής, Schaum's outline of theory and problems of statistics (αγγλικά), ISBN13: 9789608050129

Ψηφιακή Εκπαίδευση

ΤΜΗΜΑ : Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ : Μεταπτυχιακό

Όνομα διδάσκοντος: Τζένη Παγγέ		
Γλώσσα διδασκαλίας και εξετάσεων : Ελληνικά /Αγγλικά		
Ηλεκτρονική σελίδα : www.uoi.gr , e-course (under construction)		
Περιεχόμενο Μαθήματος Εισαγωγή στην Ηλεκτρονική Μάθηση, e-learning, m-learning. Τεχνολογικά Υποστηριζόμενες Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες, Ψηφιακά Μαθήματα, Ψηφιακά Προγράμματα Ηλεκτρονικής Εκπαίδευσης/Κατάρτισης. Ψηφιακά εκπαιδευτικά παιχνίδια Εργαλεία «Συγγραφής» Ηλεκτρονικών κειμένων Διαχείριση Ηλεκτρονικών Τάξεων: Moodle, eClass		
Στόχος του μαθήματος είναι η ένταξη των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριων στο σχεδιασμό και την ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας, στην εκπαίδευση έτσι ώστε να μπορεί να δημιουργήσει ένα πρωτοποριακό περιβάλλον διδασκαλίας και μάθησης με έμφαση στο Διαδίκτυο και τον Παγκόσμιο Ιστό		
ects =9	Μέθοδοι διδασκαλίας	Ώρες απασχόλησης στις 13 εβδομάδες =237
	Διαλέξεις	39 (=3*13)
	Προετοιμασία για Ατομικές και ομαδικές εργασίες	78 (=6*13)
	Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομάδες και παρουσιάσεις μελετών περίπτωσης	60 (=5*12)
	Συναντήσεις με διδάσκοντες και Φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες	60 (=5*12)
Μαθησιακά αποτελέσματα Ικανότητα αναγνώρισης των θετικών και αρνητικών στοιχείων από την εφαρμογή της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία Ικανότητα συμμετοχής σε εικονικές κοινότητες Ικανότητα να κατασκευάζουν μαθησιακά αντικείμενα με εργαλεία Web 2.0 και να τα εντάξουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες Ικανότητα αξιοποίησης ψηφιακών περιβαλλόντων για τη σχεδίαση ειδικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων		
Μέθοδος αξιολόγησης Ατομική εργασία ή προφορική εξέταση (60%) Ομαδικές Εργασίες (40%)		
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ : Στην τάξη ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ : Ηλεκτρονικές διαλέξεις (Power-Point), webinars, παρακολούθηση MOOCs. Δυνατότητα Υποστήριξης Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
Ενδεικτική βιβλιογραφία Δημητριάδης Σ., Καραγιαννίδης Χ., Πομπόρτσος Α. και Τσιάτσος, Θ. (2008) Ευέλικτη Μάθηση με την χρήση		

Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, Εκδόσεις Τζιόλα.
Martin Weller (2011). The Digital Scholar: How Technology is Changing Academic Practice
55 Technology Projects for the Digital Classroom
<http://en.wikipedia.org/wiki/E-book>
<http://ebooks.edu.gr/new/allcourseshtml.php>

Σχεδιασμός και αξιολόγηση δραστηριοτήτων και προγραμμάτων για τα Μαθηματικά

Περιεχόμενο

8. Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη και μάθηση των μαθηματικών
9. Θεωρήσεις για το σχεδιασμό Προγραμμάτων
10. Μακροπρόθεσμος σχεδιασμός διδασκαλίας μαθηματικών εννοιών
11. Σχεδιασμός και οργάνωση προγράμματος δραστηριοτήτων
12. Ζητήματα αξιολόγησης

Στόχοι του μαθήματος

Η κριτική ανάλυση και σύγκριση διαφορετικών προγραμμάτων σπουδών για τα μαθηματικά μέσα από την οπτική των σύγχρονων θεωρητικών προσεγγίσεων για τη μάθηση των μαθηματικών εννοιών και το σχεδιασμό προγραμμάτων σπουδών

Σύνδεση θεωρίας και πράξης στο σχεδιασμό της διδασκαλίας των μαθηματικών

Αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων και διδακτικής πρακτικής (αυτοαξιολόγηση)

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Κριτική ανάλυση και σύγκριση προγραμμάτων σπουδών για τα Μαθηματικά στην πρωτοσχολική ηλικία

Η ικανότητα μακροπρόθεσμου σχεδιασμού της διδασκαλίας μαθηματικών στους άξονες περιεχομένου του εκάστοτε προγράμματος

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, Ατομικές και ομαδικές εργασίες και παρουσιάσεις

Μέθοδος αξιολόγησης

Παρουσιάσεις (25%)

Εργασίες (75%)

Φόρτος Εργασίας

Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσιάσεις/εξετάσεις	30
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	10
Σύνολο	229

Σύγχρονη Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών στην Πρωτοσχολική Εκπαίδευση

Περιεχόμενο

13. Σύγχρονες θεωρήσεις της Διδακτικής των Μαθηματικών
14. Ζητήματα διερεύνησης της μάθησης και της διδασκαλίας των Μαθηματικών
15. Κύρια ευρήματα για τη μάθηση και της διδασκαλία των Μαθηματικών
16. Ανοιχτά ζητήματα

Στόχοι του μαθήματος

Η εμπάθυνση στη θεωρητική προσέγγιση των ζητημάτων που σχετίζονται με τη διδασκαλία και μάθηση των μαθηματικών στην πρωτοσχολική ηλικία

Η εξοικείωση με τα σύγχρονα ευρήματα της έρευνας στους βασικούς τομείς της διδακτικής των Μαθηματικών

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ανάλυση και ερμηνεία φαινομένων που αναδύονται κατά τη μάθηση και διδασκαλία των μαθηματικών στην πρωτοσχολική ηλικία στη βάση σύγχρονων θεωρητικών προσεγγίσεων

Κριτική χρήση των εμπειρικών δεδομένων στη διδασκαλία των μαθηματικών

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, Ατομικές και ομαδικές εργασίες και παρουσιάσεις

Μέθοδος αξιολόγησης

Παρουσιάσεις (25%)

Εργασίες (75%)

Φόρτος Εργασίας

Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
-----------------------	----

Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσιάσεις/εξετάσεις	30
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	10
Σύνολο	229

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ 3^η

Νεοελληνική Λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο Μάθημα κορμού (ΕΥ)

Το μάθημα επιδιώκει την σπουδή σε ζητήματα του λογοτεχνικού φαινομένου και ιδιαίτερα όσα θέματα συναρτώνται με την εκπαίδευση στο Νηπιαγωγείο. Επιμέρους θέματα που θα αναπτυχθούν είναι:

- Βιβλιογραφία (Γενική και ειδική για τα πιο σημαντικά θέματα της νεοελληνικής λογοτεχνίας)
- Η λογοτεχνία ως γλωσσική αγωγή
- Η λογοτεχνία στην καλλιτεχνική αγωγή
- Η λογοτεχνία και η Βιβλιοθήκη του Νηπιαγωγείου

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ 6^η

Θέατρο Σκιών και Φιγούρες στο Παιδικό Θέατρο Μάθημα Επιλογής

Το Θέατρο Σκιών ως μορφή λαϊκού θεάτρου εμπλουτίζει την αγωγή των εκπαιδευτικών στην μιμητική παράδοση, στη δημιουργική φαντασία, στην διαπολιτισμική επικοινωνία, στον αυτοσχεδιασμό και την σύνθεση πολιτισμικών μορφών. Εδικότερα θέματα:

- Βιβλιογραφία
- Ιστορία του Θεάτρου Σκιών
- Σενάριο – Θέματα - Ηρωες
- Φιγούρες και νέοι ρόλοι
- Η λαϊκότητα του ΘΣ
- Η παράδοση του ΘΣ στη λογοτεχνία

A. ΑΦΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Διδάσκουσα : Ιφιγένεια Τριάντου (Αναπλ. Καθηγήτρια)

1. Θεωρητικές υποδομές της αφηγηματικής λαϊκής τέχνης
2. Το πλαίσιο γέννησης της αφήγησης
3. Λαϊκοί και έντεχνοι αφηγητές
4. Αφηγηματικό υλικό και μορφές αφήγησης
5. Ο αφηγητής και ο αναγνώστης/ακροατήριο
6. Η αφήγηση αφορά μόνον τη λογοτεχνία;
7. Η αφήγηση στην εκπαίδευση
8. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού
9. Η αφήγηση ως εκλογίκευση του κόσμου
10. Δραστηριότητες σχετικές με την αφήγηση
11. Αφήγηση και φιλιαναγνωσία
12. Αφήγηση και project

B. **Η Λογοτεχνία στη νεώτερη Ελλάδα ως παράγοντας ιστορικής και κοινωνικής συνειδητοποίησης**

Διδάσκουσα : Ιφιγένεια Τριάντου (Αναπλ. Καθηγήτρια)

Το μάθημα αποσκοπεί στη γνώση της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και Κυπριακής λογοτεχνίας, μέσα από την προοπτική της ιστορικής και κοινωνικής συνειδητοποίησης που χαρακτηρίζουν τις εκάστοτε συνθήκες της ελληνικής κοινωνίας.

Το θέμα είναι πολύ ευρύ και προσφέρει τη δυνατότητα κατανόησης της δημιουργίας της λογοτεχνικής παραγωγής και του ρόλου των κοινωνικών και ιστορικών γεγονότων στη δημιουργία αυτή.

Μπορούν να περιληφθούν κείμενα αφηγηματικά [π.χ. "Η πριγκιπέσσα Ιζαμπώ" του Άγγ. Τερζάκη για την περίοδο της Φραγκοκρατίας, ή το "Πλατύ ποτάμι" του Γιάννη Μπεράτη για τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο, αλλά και ποιητικά, όπως πολλά από τα έργα του Κ. Παλαμά, του Οδυσσέα Ελύτη ("Άσμα ηρωϊκό και πένθιμο για το χαμένο ανθυπολοχαγό της Αλβανίας" ή το "Αξιον εστί"), κ.ά].

Πολλά από τα κείμενα του 19ου αι. (Απομνημονεύματα, "Λουκής Λάρας" του Βικέλα) των αρχών του 20ου, της μεσοπολεμικής αλλά και της μεταπολεμικής μας λογοτεχνίας προσφέρουν τόσο γνώση όσο και άποψη για τα όνειρα και τις προσδοκίες κάθε γενιάς [π.χ. η "Αργώ", οι "Ασθενείς και οδοιπόροι" του Γιώργου Θεοδοκά, το έργο του Δημήτρη Χατζή, του Ανδρέα Φραγκιά, του Τάσου Λειβατίτη, και πολλά άλλα, εκτός από όσα αναφέρουμε ενδεικτικά].

Η θεωρητική εισαγωγή είναι απαραίτητη για να μπορεί να κρίνει ο διδασκόμενος τη βαθύτερη αξιολογία των κειμένων (δομές επιφάνειας vs δομές βάθους).

Το μάθημα, λόγω της ευρύτητάς του, μπορεί να αξιοποιήσει πολλούς μελετητές αντίστοιχων περιόδων και μεμονωμένων συγγραφέων ή και λογοτεχνικών γενεών.

Θεωρούμε πως η ένταξη της Κυπριακής λογοτεχνίας στο θέμα θα προσφέρει πολλά στους Έλληνες σπουδαστές, γιατί συνδυάζεται με κρίσιμες περιόδους της νεώτερης Κυπριακής και Ελληνικής ιστορίας.

[Κατερίνα Πλακίτση](#)

- [Περιγραφή διδασκόμενων μαθημάτων στο ΠΜΣ ΠΤΝ](#)

A. Η αειφορία στην εκπαίδευση

Η ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
Όνομα διδάσκοντος: Κατερίνα Πλακίτση	
Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο Α΄
Έτος Σπουδών 1 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος Δεύτερο
Πιστωτικές μονάδες 9	
Κατηγορία μαθήματος Επιλογής Υποχρεωτικό - Κορμού	
Γλώσσα διδασκαλίας του μαθήματος Ελληνική	
Περιεχόμενο Μαθήματος Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη: Ορολογία - Η διεθνής διάσταση Στόχοι της ΕΑΑ Το παιδαγωγικό πλαίσιο της ΕΑΑ Η κοινωνική, κριτική και πολιτική φύση της εκπαίδευσης για το περιβάλλον και την αειφορία Γνώσεις, Δεξιότητες, Ικανότητες, Αξίες στην ΕΑΑ Μεθοδολογία της ΕΑΑ Αειφόρο Πανεπιστήμιο Αειφόρο Σχολείο Αναλυτικά Προγράμματα για την αειφορία	

Κοινότητα

Εκπαιδευτικό υλικό για την ΕΑΑ

Δικτύωση με φορείς υλοποίησης προγραμμάτων ΕΑΑ

Αξιολόγηση

Μελέτες περίπτωσης/Προγράμματα διδασκαλίας βασικών θεματικών ΕΑΑ

ΕΑΑ από απόσταση

Σκοπός /στόχοι του μαθήματος

Η διεύρυνση των γνώσεων των φοιτητών/φοιτητριών για θέματα που σχετίζονται με την ΕΑΑ

Η βιωματική και συνεργατική εκμάθηση της μεθοδολογίας για την ΕΑΑ

Η αναγνώριση του ρόλου της συλλογικότητας, της συνεργασίας και της συνυπευθυνότητας στη διερεύνηση θεμάτων της ΕΑΑ.

Η εμβάθυνση των φοιτητών/φοιτητριών στην αξιοποίηση διδακτικών στρατηγικών που σχετίζονται με την ΕΑΑ, όπως η δημιουργία εννοιολογικών χαρτών, το παιχνίδι ρόλων, η μελέτη στο πεδίο, η επίλυση περιβαλλοντικού προβλήματος.

Ο σχεδιασμός από τους φοιτητές/φοιτήτριες δραστηριοτήτων κατάλληλων για παιδιά προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας με προσανατολισμό την ΕΑΑ.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις - Ατομικές και ομαδικές εργασίες

Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομάδες jigsaw

Μαθησιακά Αποτελέσματα.

Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση	
Αξιοποίηση υλικού ΕΑΑ	
Συνεργασία με φορείς υλοποίησης προγραμμάτων ΕΑΑ	
Ανάληψη πρωτοβουλιών στην κοινωνία των πολιτών για την ΕΑΑ	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	60
Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	26
Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα /τη διδάσκουσα	5
Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις /εκπόνηση εργασίας/ παρουσίαση εργασίας	140
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	270
Μέθοδος αξιολόγησης	
Υποχρεωτικό Εργαστήριο	30%
Ερευνητική Εργασία	70%
Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	70%
Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS	30%
Ενδεικτική βιβλιογραφία	
<p>- Λιαράκου, Γ. & Φλογαΐτη, Ε. (2007). <i>Από την περιβαλλοντική εκπαίδευση στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη. Προβληματισμοί, Τάσεις και Προτάσεις.</i> Αθήνα: Νήσος.</p>	

- **Παρασκευόπουλος, Στ., (2010).** *Περιβαλλοντικός εγγραμματισμός. Τυπική και άτυπη Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα.

- **Σχίζα, Κ., (2008).** *Συστημική Σκέψη και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ένα διδακτικό μοντέλο που οικοδομεί την κριτική σκέψη και τη σχέση με τον «άλλον»*, Αθήνα: Δαρδανός.

- **Φλογαίτη, Ε. (2006).** *Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

<http://www.unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-sustainable-development/>

Β. Σύγχρονα Προγράμματα Σπουδών Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών

Σύγχρονα Προγράμματα Σπουδών Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών	
Όνομα διδάσκοντος: Κατερίνα Πλακίτση	
Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο Γ΄
Έτος Σπουδών 1 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος Δεύτερο
Πιστωτικές μονάδες 9	
Κατηγορία μαθήματος Υποχρεωτικό	
Γλώσσα διδασκαλίας του μαθήματος Ελληνική	
Περιεχόμενο Μαθήματος	
<p>Τα βασικά χαρακτηριστικά, οι διεθνείς τάσεις και προοπτικές των σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών</p> <p>Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα από της Διδασκαλία των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο, Πανεπιστήμιο)</p> <p>Σκοποί της Διδασκαλίας των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών</p> <p>Βασικά θέματα των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών</p> <p>Η προώθηση όψεων της Φύσης των Φυσικών Επιστημών</p> <p>Στάσεις και επιστημονικές δεξιότητες των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών</p> <p>Δραστηριότητες για τη διδασκαλία των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών</p> <p>Η θεωρία της δραστηριότητας</p> <p>Εκπαιδευτικό Υλικό για τη διδασκαλία των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών</p>	

Αξιολόγηση στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών

Παραδείγματα διδασκαλίας βασικών εννοιών των Φυσικών Επιστημών

Σκοπός /στόχοι του μαθήματος

Η διεύρυνση των γνώσεων των φοιτητών/φοιτητριών για θέματα που σχετίζονται με το ρόλο της Επιστήμης και της Τεχνολογίας στη σύγχρονη κοινωνία.

Η βιωματική και συνεργατική εκμάθηση της επιστημονικής μεθοδολογίας

Η ενημέρωσή τους για τις σύγχρονες θεωρίες μάθησης, τα σύγχρονα Αναλυτικά Προγράμματα των Φυσικών Επιστημών και διδακτικά μοντέλα που εφαρμόζονται στη διδασκαλία τους.

Η ενημέρωσή τους για τις διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών.

Ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η αξιολόγηση μικροδιδασκαλιών και ολοκληρωμένων σχεδίων εργασίας.

Η αναγνώριση του ρόλου της συλλογικότητας, της συνεργασίας και της συνυπευθυνότητας στη διερεύνηση θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις Μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες

Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομάδες jigsaw

Μελέτες περίπτωσης

Μικροδιδασκαλίες και αναστοχασμός επί αυτών

Μαθησιακά Αποτελέσματα.

Η αναγνώριση της κοινωνικοπολιτισμικής συνιστώσας των Φυσικών Επιστημών.

Η αναγνώριση των δεξιοτήτων της επιστημονικής μεθόδου σε μια οργανωμένη

<p>δραστηριότητα.</p> <p>Η αναγνώριση των γνωστικών εμποδίων - διδακτικών στόχων σε μια σειρά οργανωμένων δραστηριοτήτων.</p> <p>Ο σχεδιασμός μικροδιδασκαλιών και ολοκληρωμένων σχεδίων εργασίας</p> <p>Η αναγνώριση του ρόλου της συλλογικότητας, της συνεργασίας και της συνυπευθυνότητας στη διερεύνηση θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.</p>	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	60
Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	26
Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα /τη διδάσκουσα	5
Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις /εκπόνηση εργασίας/ παρουσίαση εργασίας	140
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	270
Μέθοδος αξιολόγησης	
Υποχρεωτικό Εργαστήριο	30%
Ερευνητική Εργασία	70%
Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	70%
Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS	30%

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Bliss J., Cooper G., Κολιόπουλος Δ., Κουλαϊδής Β., Ραβάνης Κ., Solomon J., Τσατσαρώνη Α., Χατζηνικήτα Β., Χρηστίδου Β. (2001). *Διδακτική των Φυσικών Επιστημών*. Τόμος Α'. ΕΑΠ Πάτρα.
- Roth, W.-M., Goulart, M.I.M., Plakitsi, K. (2013). *Science Education during Preschool Years. A Cultural-Historical Approach*. Dordrecht, The Netherlands: Springer.
- Ελληνικά Προγράμματα Σπουδών Φυσικών Επιστημών: <http://ebooks.edu.gr/new/ps.php>
- Καριώτογλου Π. (2006). *Παιδαγωγική γνώση του περιεχομένου φυσικών επιστημών*. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.
- Πλακίτση Κ. (επιμ.) (2012). *Κοινωνιογνωστικές και κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις στη διδακτική των φυσικών επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία*. Αθήνα: Πατάκης.
- Πλακίτση Κ. (2008). *Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία: Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές*. Αθήνα: Πατάκης.
- Ραβάνης Κ. (2003): *Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο από τον κόσμο της Φυσικής*. Αθήνα: Δίπτυχο.
- Τσελφές, Β. (2002). *Δοκιμή και Πλάνη: Το εργαστήριο στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών*. Αθήνα: Νήσος.

Γ. Κοινωνικο-πολιτισμικές προσεγγίσεις στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών

Κοινωνικο-πολιτισμικές προσεγγίσεις στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών	
Όνομα διδάσκοντος: Κατερίνα Πλακίτση	
Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο .....
Έτος Σπουδών 1 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος Δεύτερο (master)
Πιστωτικές μονάδες 9	
Κατηγορία μαθήματος Επιλογής	
Γλώσσα διδασκαλίας του μαθήματος Ελληνική	
<p>Περιεχόμενο Μαθήματος</p> <p>Ο ρόλος του/της Εκπαιδευτικού υπό το πρίσμα των σύγχρονων κοινωνικοπολιτισμικών προσεγγίσεων.</p> <p>Η θεωρία της δραστηριότητας</p> <p>Ιστορικότητα, βιωσιμότητα και αλλαγή στην κοινωνικοπολιτισμική θεωρία της δραστηριότητας.</p> <p>Μελέτες περίπτωσης: The 5th dimension project, The Change Lab, @fise group</p> <p>Η δραστηριότητα σε μια διεπιστημονική προσέγγιση - Collaborative Projects and The germ cell metaphor</p> <p>Η θεωρία της δραστηριότητας ως εργαλείο του εκπαιδευτικού για το σχεδιασμό καινοτόμων και αποτελεσματικών περιβαλλόντων</p> <p>Η θεωρία της δραστηριότητας και η κριτική παιδαγωγική</p> <p>Επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού στο σύγχρονο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο</p>	

<p>Σκοπός/στόχοι του μαθήματος</p> <p>Η διεύρυνση των γνώσεων των φοιτητών/τριών για θέματα που σχετίζονται με το ρόλο της Επιστήμης και της Τεχνολογίας στη σύγχρονη κοινωνία.</p> <p>Η εμβάθυνση στην κοινωνικοπολιτισμική θεωρία του Vygotsky</p> <p>Η μεταφορά της θεωρίας της δραστηριότητας στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών.</p> <p>Ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η αξιολόγηση μικροδιδασκαλιών και ολοκληρωμένων σχεδίων εργασίας στο πεδίο.</p> <p>Η αναγνώριση του ρόλου της συλλογικότητας, της συνεργασίας και της συνυπευθυνότητας στη διερεύνηση θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.</p>	
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p> <p>Διαλέξεις - Μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες (jigsaw)</p> <p>Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομάδες</p> <p>Μελέτες περίπτωσης</p> <p>Μικροδιδασκαλίες και αναστοχασμός επί αυτών</p>	
<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα.</p> <p>1. Η αναγνώριση της κοινωνικοπολιτισμικής συνιστώσας των Φυσικών Επιστημών.</p> <p>2. Ο σχεδιασμός μικροδιδασκαλιών και ολοκληρωμένων σχεδίων εργασίας.</p> <p>5. Η αναγνώριση του ρόλου της συλλογικότητας, της συνεργασίας και της συνυπευθυνότητας στη διερεύνηση θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.</p>	
<p>Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών</p>	
<p>Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο</p>	<p>39</p>
<p>Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων</p>	<p>60</p>
<p>Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του</p>	<p>26</p>

μαθήματος	
Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα /τη διδάσκουσα	5
Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις /εκπόνηση εργασίας/ παρουσίαση εργασίας	140
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	270
Μέθοδος αξιολόγησης	
Υποχρεωτικό Εργαστήριο	30%
Ερευνητική Εργασία	70%
Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	70%
Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS	30%
Ενδεικτική βιβλιογραφία	
<ul style="list-style-type: none"> - Engeström, Y. (2005). <i>Developmental work research: Expanding activity theory in practice</i>. Berlin: Lehmanns Media. - Fler, M., Hedegaard, M. (2010). Children's development as participation in everyday practices across different institutions. <i>Mind, Culture and Activity</i>, 17:2, 149-168. - Hedegaard, M., & Fler, M. (2008). <i>Studying Children. A Cultural-Historical Approach</i>, London: Open University Press. - Plakitsi, K. (2013). <i>Activity Theory in Formal and Informal Science Education</i>. Sense Publishers - Roth, W.-M. , Goulard, M. , Plakitsi, K. (2013). <i>Science Education during Early Childhood A Cultural-Historical Perspective</i>. Springer - Roth, W.-M., Lee, S. (2004). Science education as/for participation in the community. <i>Science Education</i>, 88, 2, 263-291. 	

Δ. Τυπική και Άτυπη Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες

Τυπική και Άτυπη Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες	
Όνομα διδάσκοντος: Κατερίνα Πλακίτση	
Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο Γ΄
Έτος Σπουδών 2 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος Δεύτερο (master)
Πιστωτικές μονάδες 9	
Κατηγορία μαθήματος Επιλογής	
Γλώσσα διδασκαλίας του μαθήματος Ελληνική	
Περιεχόμενο Μαθήματος	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Τυπική, Μη τυπική και Άτυπη Εκπαίδευση στις ΦΕ: Ορολογία 2. Μουσειακή Εκπαίδευση και Εκπαίδευση στις ΦΕ 3. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες 4. Καφέ της Επιστήμης, Φεστιβάλ Επιστήμης κ.ά. 5. Οι Φυσικές Επιστήμες στο δημόσιο λόγο – Κείμενα τεχνοεπιστήμης 6. Οι Φυσικές Επιστήμες στα ΜΜΕ 7. ΜΚΟ και Φυσικές Επιστήμες 8. Βιομηχανία και Φυσικές Επιστήμες 9. Εικονική πραγματικότητα και Φυσικές Επιστήμες 10. Σχεδιασμός παιχνιδιών, γρίφων και λογισμικών με και για τις Φυσικές Επιστήμες	
Σκοπός/ στόχοι του μαθήματος	
Η σύνδεση των Φυσικών Επιστημών με την Κοινωνία	

Μέθοδοι διδασκαλίας	
Σεμινάρια - Μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες	
Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομάδες	
Μαθησιακά Αποτελέσματα.	
Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:	
Να επικοινωνούν την επιστήμη στο δημόσιο χώρο	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	60
Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	26
Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα /τη διδάσκουσα	5
Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις /εκπόνηση εργασίας/ παρουσίαση εργασίας	140
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	270
Μέθοδος αξιολόγησης	
Υποχρεωτικό Εργαστήριο	30%
Ερευνητική Εργασία	70%
Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	70%
Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS	30%

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Banks, J. A., K. H. Au, A. F. Ball, P. Bell, E. W. Gordon, K. D. Gutiérrez, et al. (2007). *Learning in and out of school in diverse environments*. Seattle: The LIFE Center and the Center for Multicultural Education, University of Washington, Seattle.
- Bevan, B., J. Dillon, G. E. Hein, M. Macdonald, V. Michalchik, D. Miller, D. Root, L. Rudder-Kilkenny, M. Xanthoudaki, and S. Yoon. (2010). *Making science matter: Collaborations between informal science education organizations and schools*. Washington, DC: Center for Advancement of Informal Science Education.
- National Research Council (NRC). (2009). *Learning science in informal environments*. Washington, DC: National Academies Press.
- Phillips, M., D. Finkelstein, and S. Wever-Frerichs. (2007). School site to museum floor: How informal science institutions work with schools. *International Journal of Science Education*, 29 (12): 1489–1507.
- Sawyer, R. K. 2006. *The Cambridge handbook of the learning sciences*. New York: Cambridge University Press.
- Center for Advancement of Informal Science Education (www.caise.insci.org). Informal Science (www.InformalScience.org).
- National Science Teachers Association. (2007). *Exemplary science in informal education settings: Standards-based success stories*, eds. R. E. Yager and J. H. Falk. Arlington, VA: NSTA Press.
- Κόκκοτας, Π. & Πλακίτση, Κ. (2005). *Μουσειοπαιδαγωγική και Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες*. Αθήνα, Πατάκης.
- Κολιόπουλος, Δ. (2005). *Η Διδακτική Προσέγγιση του Μουσείου των Φυσικών Επιστημών*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Pedretti, E. (2007). Challenging convention and communicating controversy: Learning through issues-based museum exhibitions. In J. Falk, L. Dierking & S. Foutz (Eds.) *In principle, In practice: Museums as learning institutions* (pp. 121-135). New York: AltaMira Press.

Διδάσκουσα: ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΤΣΙΤΣΑΝΟΥΔΗ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ:

Ελληνική Γλώσσα: Παρελθόν, Παρόν, Μέλλον

Περιγραφή: Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται κρίσιμες όψεις της ελληνικής γλώσσας και της ιστορίας της και διδάσκεται η γλωσσική ποικιλομορφία της ελληνικής γλώσσας. Δεδομένης της μακράς παράδοσης των αντιθέσεων ανάμεσα στη γραπτή αττικίζουσα και την κοινή ομιλούμενη, παρουσιάζονται τα κεφάλαια του γλωσσικού ζητήματος, των Νεοελληνικών διαλέκτων και των διαλεκτικών θυλάκων της ελληνικής. Το γλωσσικό ζήτημα υπήρξε ένα πρόσφορο πεδίο σοβαρών αντιπαραθέσεων ιδεών και συμπεριφορών σε κρίσιμες φάσεις ανάπτυξης της ελληνικής κοινωνίας. Έμφαση δίδεται στους ισχυρούς κοινωνικούς συμβολισμούς με τους οποίους έχει επιβαρυνθεί κατά καιρούς η ελληνική γλώσσα.

Επιπλέον, εξηγούνται και διαχωρίζονται οι έννοιες του γλωσσικού και του ορθογραφικού λάθους στο πλαίσιο της ανάλυσης της σχέσης της γλώσσας με την ορθογραφία.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται και συζητείται η θέση της ελληνικής γλώσσας στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη κοινωνία, με δεδομένο τον ηγεμονικό γλωσσικό ρόλο της αγγλικής που απεικονίζεται μεταξύ άλλων στην έντονη εισροή αγγλοαμερικανικών δανείων και στην κραταιή παρουσία της ίδιας της αγγλικής στο χώρο της διαφήμισης και της αγοράς. Το μάθημα ασχολείται με τις στάσεις απέναντι στην ελληνική γλώσσα και στις ποικιλίες της (παγκοσμιοποιημένος ηγεμονισμός, καθολικότητα, προστασία της πολιτισμικής καθαρότητας, διεκδίκηση της ενίσχυσης της θέσης της ελληνικής στα όργανα της Ευρώπης και ευρύτερα, υπεράσπιση της ετερότητας, διαμόρφωση μίας διδακτικής που θα αντιστέκεται σε ιδεολογικές συνδηλώσεις κ.ά.)

Βιβλιογραφία

-Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. (2013) (επιμ.) *Γλώσσα και σύγχρονη (πρωτο)σχολική εκπαίδευση: Επίκαιρες προκλήσεις και προοπτικές*. Αθήνα: Gutenberg.

-*Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα* (2001). Χρηστίδης Α.Φ. (επιμ.) Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

-Μπαμπινιώτης, Γ. (1986). *Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα.

-Τονnet, Η. (1995). *Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας*. Μτφρ. Δ. Καραμάνου & Π. Λιαλάτσης. Αθήνα: Παπαδήμας.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ:

Γλωσσικές αναπαραστάσεις της νηπιακής ηλικίας και οικονομική κρίση

Περιγραφή: Το μάθημα ασχολείται με τις γλωσσικές αναπαραστάσεις της νηπιακής ηλικίας σε μεταμνημονιακά κείμενα της δημόσιας σφαίρας τα οποία αντλούνται από ραδιοτηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης και το διαδίκτυο. Συγκεκριμένα, εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους τα διάφορα καταστασιακά περιβάλλοντα που συνδέονται με την οικονομική υστέρηση της Ελλάδας και την επιβολή σκληρών μέτρων λιτότητας επιδρούν στις απεικονίσεις των παιδιών στο δημόσιο επίπεδο. Αναλύονται οι στρατηγικές με βάση τις οποίες τα ποικίλα κείμενα οργανώνουν και ανακατασκευάζουν την κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα με στόχο να εξασφαλίζουν την αποδεκτότητά τους από τους δέκτες.

Το μάθημα περιλαμβάνει κειμενογλωσσολογική και ψυχογλωσσολογική μελέτη της διαχείρισης του παιδιού από τους διαφημιστές και της κατασκευής από μέρος τους της κοινωνικής πραγματικότητας με στόχο την οικογένεια και το ευρύτερο κοινωνικό και εκπαιδευτικό τους περιβάλλον. Παρουσιάζονται και αναλύονται διαφημιστικά μηνύματα με πρωταγωνιστές τα παιδιά και τους γονείς τους που δοκιμάζονται από την οικονομική ύφεση και τα μέτρα λιτότητας («διαφημίσεις της κρίσης»). Τα παιδιά και τα νήπια στις απεικονίσεις των διαφημιστικών μηνυμάτων δεν απέχουν ούτε είναι αντίθετα αναφορικά με όσα συμβαίνουν στις οικογένειές τους και γενικότερα στον «κόσμο των μεγάλων». Αναπαριστάνονται ως προσωπικότητες που γνωρίζουν, κατανοούν ή και θίγονται από τις σοβαρές συνέπειες της κρίσης. Όπως τεκμηριώνεται στο πλαίσιο του μαθήματος, η ένταξη της παρουσίας των παιδιών στα κείμενα της δημόσιας σφαίρας εξυπηρετεί την προσπάθεια των σχεδιαστών των λόγων για κατάδειξη του μεγέθους των επιπτώσεων της ύφεσης και συναισθηματική χειραγώγηση του παραλήπτη/καταναλωτή.

Τέλος, έμφαση δίδεται στις ποικιλίες της γλώσσας οι οποίες χρησιμοποιούνται για τις περιγραφές των θέσεων και των απόψεων των παιδιών για τα όσα συμβαίνουν στον μικρόκοσμό τους (χρήση απλής γλώσσας που οικειοποιείται στοιχεία «μπεμπεδίστικης» ομιλίας, προσαρμογή στον κώδικα του παιδιού -συνομιλητή που υποτίθεται ότι διαθέτει μειωμένη γλωσσική ικανότητα, τάση απλούστευσης του λόγου, «κατώτερη σύγκλιση» του λόγου κ.ά.)

Βιβλιογραφία

-Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. (2011). *Η γλώσσα των ΜΜΕ στο σχολείο – Μια γλωσσολογική προσέγγιση για την (προ)σχολική εκπαιδευτική διαδικασία*. Πρόλογος: Αθανάσιος Νάκας. Αθήνα: Λιβάνης.

-Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. (2012) (επιμ.) *Η διαχείριση του πόνου στη δημόσια σφαίρα – Από τη νηπιακή ηλικία έως την ενηλικίωση*. Αθήνα: Προπομπός.

-Tsitsanoudis – Mallidis, N. (2013). *Language and Greek crisis. An analysis of form and content*. New York: Untested Ideas Research Center.

Παράδοση Νεωτερικότητα και Δημιουργική Γραφή στην Παιδική Λογοτεχνία

Κατεύθυνση Τέχνη

Μαριάννα Σπανάκη

Επίκουρη Καθηγήτρια

Η Παιδική Λογοτεχνία με τη σύγχρονη ανανεωμένη ποικιλομορφία της εισάγει τα μικρά παιδιά στη λογοτεχνική αφήγηση. Το μάθημα θα εστιάσει στην αμφίδρομη σχέση παράδοσης και νεωτερικότητας, όπως διαμορφώνεται σε έργα Παιδικής Λογοτεχνίας και θα συζητήσει όψεις της δημιουργικής γραφής και είδη της Παιδικής Λογοτεχνίας. Θα εξετάσει πως η δημιουργική γραφή ενισχύει τη φιλαναγνωσία και θα επικεντρωθεί στα αφηγηματικά στοιχεία των κειμένων για παιδιά. Θα αναφερθεί σε θεωρητικά ζητήματα της λογοτεχνικής ανάγνωσης και στη συμβολή της Λογοτεχνικής γραφής στην ανάπτυξη της φαντασίας και της επινόησης στα παιδιά και τις/τους έφηβους.

Οι φοιτήτριες/ φοιτητές θα δημιουργήσουν έργα για παιδιά.

Θα αντιληφθούν θέματα διαηλικιακής σύνθεσης στη λογοτεχνική γραφή για παιδιά.

Θα γνωρίσουν όψεις της θεωρίας της Παιδικής Λογοτεχνίας και της συζήτησης για τη σχέση παράδοσης και νεωτερικότητας στην παιδική λογοτεχνία.

Θα εμβαθύνουν σε κομβικά σημεία αναφοράς των μικρών αναγνωστών σε μυθοπλαστικούς χαρακτήρες σε σχέση με την αντίληψη της ταυτότητας και της κοινωνικής συνύπαρξης.

Το Εικονογράφημένο Παιδικό Βιβλίο και ο Μικρός Αναγνώστης

Κατεύθυνση Γλωσσικός Γραμματισμός και Πολυγραμματισμοί στην Προσχολική Εκπαίδευση

Η εικονογράφηση παίζει σημαντικό ρόλο στο παιδικό βιβλίο. Οι μικροί προ-αναγνώστες και αναγνώστες καλλιεργούν τη σχέση τους με το βιβλίο με τη βοήθεια των εικόνων. Το μάθημα θα επικεντρωθεί στη σχέση των λεκτικών στοιχείων με την εικόνα και θα εξετάσει φαινόμενα πολυτροπικότητας. Θα συζητήσει όψεις της σύνθετης δυναμικής διαδικασίας της απόκρισης του αναγνώστη. Θα εξετάσει σημαντικά έργα της Παιδικής Λογοτεχνίας από την άποψη της εικονογράφησης του σύγχρονου παιδικού βιβλίου.

Οι φοιτήτριες/φοιτητές θα εργαστούν με επιλεγμένα έργα με διεθνή παρουσία.

Θα εμβαθύνουν στα φαινόμενα της πολυτροπικότητας.

Θα εμβαθύνουν στη σχέση εικαστικών συμβάσεων και κειμένου.

Θα αντιληφθούν θέματα διαηλικιακής σύνθεσης και υλικότητας στο παιδικό βιβλίο.

Θα γνωρίσουν την εικονογράφηση σημαντικών έργων της Παιδικής Λογοτεχνίας.

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΙ ΠΟΛΥΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ

Όνομα διδάσκοντος: Λήδα Στεργίου

Κατεύθυνση: Γλωσσικός Γραμματισμός και Πολυγραμματισμοί στην Προσχολική Εκπαίδευση

Πιστωτικές μονάδες: 9

Κατηγορία μαθήματος: Επιλογής

Γλώσσα διδασκαλίας του μαθήματος Ελληνική

Περιεχόμενο Μαθήματος

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη της έννοιας των πολυγραμματισμών (multiliteracies) που σχετίζεται με την ικανότητα κατασκευής νοήματος σε διαφορετικά πολιτισμικά και κοινωνικά περιβάλλοντα, αλλά και με τη μετάβαση από τη χρήση αποκλειστικά αλφαβητικών, στην ικανότητα χρήσης πολυτροπικών αναπαραστάσεων. Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η χρήση οπτικοακουστικού υλικού (κινηματογραφικές ταινίες, ντοκιμαντέρ, βίντεο) σε τρία διαφορετικά επίπεδα: διαπολιτισμικής έρευνας, διαπολιτισμικής κατάρτισης εκπαιδευτικών και διαπολιτισμικής διδακτικής.

Σκοπός/στόχοι του μαθήματος

- Η κατανόηση της έννοιας των πολυγραμματισμών και της ποικιλίας των μορφών και εκδοχών που μπορεί να λαμβάνουν στο εκπαιδευτικό περιβάλλον.
- Η εξοικείωση με διδακτικές μεθόδους που βασίζονται σε πολυτροπικά «κείμενα».

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διαλέξεις
- Ερευνητικές ασκήσεις
- Εργασίες

Μαθησιακά Αποτελέσματα.

1. Συνειδητοποίηση του εύρους των κειμενικών μορφών που υποστηρίζουν το εκπαιδευτικό έργο.
2. Ικανότητα σύλληψης και οργάνωσης διδακτικών ενοτήτων στη βάση των πολυγραμματισμών.
3. Ικανότητα ερευνητικής δραστηριοποίησης με χρήση πολυτροπικών κειμένων.

Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος και τις εργασίες	186
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	227
Μέθοδος αξιολόγησης	
Ερευνητικές ασκήσεις	50%
Εργασίες	50%
Ενδεικτική βιβλιογραφία	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Anstey, M. & Bull, G. 2006. <i>Teaching and Learning Multiliteracies: Changing Times, Changing Literacies</i>. Australia: International Reading Association. ✓ Kalantzis M. & Cope B. (dir.), 2001. <i>Transformations in Language and Learning: Perspectives in Multiliteracies</i>, Australia: Common Ground Publishing. ✓ Kellner D., Z Jeff Share J, 2007, Critical media literacy is not an option, <i>Learning Inquiry</i> 1:1, 59-69. ✓ Lieber G., Duncker L., Billmeyer F. 2010. Εικονική ικανότητα και γραμματισμός στην προσχολική ηλικία και στην ηλικία δημοτικού. Στο: <i>Μάθηση με Εικόνες</i>, Πρόγραμμα ΕΕ-<i>imago</i> 2010. 	

Η Μουσική ως Έκφραση, Δημιουργία και Επικοινωνία για Παιδιά Προσχολικής και Πρώτης Σχολικής Ηλικίας

Διδάσκων: Θεοχάρης Ράπτης
Εξάμηνο μαθήματος: Γ΄
ECTS: 10
Κατηγορία μαθήματος: επιλογής
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική

Περιεχόμενο μαθήματος

Στο μάθημα αυτό θα υπάρξει επικέντρωση στους τρόπους που η μουσική συμβάλλει στην έκφραση και στην επικοινωνία και αναπτύσσει τη δημιουργικότητα. Η βιβλιογραφική επισκόπηση θα αναδείξει ζητήματα όπως αυτό της σημασίας της σωματικότητας για την έκφραση, της κοινωνικής διάστασης της μουσικής, των τρόπων που η μουσική προάγει τη δημιουργική αντιμετώπιση ζητημάτων, των τρόπων που η άτυπη μουσική μάθηση μπορεί να ενισχύει όλα τα παραπάνω. Στη συνέχεια θα υπάρξουν και προτάσεις για πιο συγκεκριμένες εφαρμογές στο πλαίσιο της εκπαίδευσης για τις μικρές ηλικίες.

Σκοπός / στόχοι μαθήματος

Βασικός στόχος είναι οι φοιτήτριες/ές να συνειδητοποιήσουν καλύτερα τον πολλαπλό ρόλο που η μουσική αγωγή μπορεί να παίξει, ιδίως στις μικρές ηλικίες. Με τον τρόπο αυτό θα αναδειχτεί το πραγματικό δυναμικό της μουσικής ως παιδαγωγικού μέσου, ώστε οι φοιτήτριες/ές να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν μουσικές δραστηριότητες που θα προάγουν τη δημιουργικότητα και την επικοινωνία και θα αποτελούν πεδίο έκφρασης για τους μικρούς μαθητές.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις

1 εργασία (βιβλιογραφική) και παρουσίασή της στην τάξη

1 εργασία – πρόταση διδακτικής εφαρμογής / παράλληλες μουσικές δράσεις

Σύνταξη πρωτοκόλλων συναντήσεων

Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών
Σύνολο ωρών διδασκαλίας 39 ώρες
Εβδομαδιαία αυτόνομη μελέτη 7 (X13): 91 ώρες

1 ^η εργασία 40
2 ^η εργασία 40
Σύνταξη πρωτοκόλλων: 30
Συνεργασία με το διδάσκοντα: 10
Σύνολο: 250 ώρες (10 ECTS)

Βιβλιογραφία

Bowman, W.D. & Frega, A.L. (Ed.), (2012). *The Oxford Handbook of Philosophy in Music Education*. Oxford: University Press.

Colwell, R. & Richardson, C. (2002). *The New Handbook of Research on Music Teaching and Learning*. Oxford: University Press.

Edwards, L.C., Bayless, K.M., Ramsey M.E. (2010). *Μουσική και κίνηση. Ένας τρόπος ζωής για το μικρό παιδί*. (Επιμέλεια-Μετάφραση: Ε. Ζαχοπούλου, Ε. Κωνσταντινίδου). Θεσσαλονίκη: UniversityStudioPress.

Elliot, D. (2005). *Proxial Music Education. Reflections and Dialogues*. Oxford: University Press.

Green, L. (2014). *Άκουσε και παίξε*. (Μετάφραση-επιμέλεια: Ζ. Διονυσίου, Μ. Κοκκίδου). Αθήνα: Fagotto

McPherson, G.E. & Welch, G. (2012). *The Oxford Handbook of Music Education*. (Vol. 1 & 2). Oxford: University Press.

Pound, L., Harrison, Ch. (2003): *Supporting musical development in the early years*. Philadelphia: OpenUniversityPress

Small, Ch. (2010). *Μουσικοτροπώντας. Τα νοήματα της μουσικής πράξης και της ακρόασης*. (Μετ. Δ. Παπασταύρου - Σ. Λούστας). Θεσσαλονίκη: Ιανός.

Young, S. & Glover, J. (2004). *Music in the early years*. London: RoutledgeFalmer.

Δογάνη, Κ. (2012). *Μουσική στην προσχολική αγωγή. Αλληλεπίδραση παιδιού-παιδαγωγού*. Αθήνα: Gutenberg.

Σύγχρονες Τάσεις στη Μουσική Παιδαγωγική

Διδάσκων: Θεοχάρης Ράπτης
Εξάμηνο μαθήματος: Β΄
ECTS: 10
Κατηγορία μαθήματος: υποχρεωτικό
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική

Περιεχόμενο μαθήματος

Στο μάθημα αυτό θα γίνει μια επισκόπηση των βασικών ερευνητικών κατευθύνσεων στο χώρο της Μουσικής Παιδαγωγικής τα τελευταία χρόνια, με ιδιαίτερη έμφαση στις μικρές ηλικίες. Θεματικές που θα εξεταστούν μεταξύ άλλων είναι η εξέλιξη μουσικών ικανοτήτων στην προσχολική ηλικία, η δημιουργικότητα, οι μορφές μουσικής μάθησης εντός και εκτός εκπαιδευτικού πλαισίου, ζητήματα φιλοσοφικής θεώρησης της μουσικής αγωγής, το πραξιακό μοντέλο μουσικής αγωγής απέναντι στο μοντέλο της Μουσικής Αγωγής ως Αισθητικής Αγωγής (ΜΕΑΕ).

Σκοπός / στόχοι μαθήματος

Βασικός στόχος είναι οι φοιτήτριες/ες να αποκτήσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα για τις νεότερες εξελίξεις στο χώρο της επιστήμης της Μουσικής Παιδαγωγικής σε παγκόσμιο επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό θα είναι σε θέση να οργανώσουν καλύτερα τη δική τους έρευνα, και να βελτιωθούν ως μουσικοπαιδαγωγοί, τόσο στο κομμάτι της θεωρίας, όσο και σε αυτό της πράξης.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις

1 εργασία πάνω σε αγγλόφωνο κείμενο και παρουσίασή της στην τάξη

1 εργασία βιβλιογραφική-συνθετική και παρουσίασή της στην τάξη

Σύνταξη πρωτοκόλλων συναντήσεων

Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών
Σύνολο ωρών διδασκαλίας 39 ώρες
Εβδομαδιαία αυτόνομη μελέτη 7 (X13): 91 ώρες
1 ^η εργασία 40
2 ^η εργασία 40
Σύνταξη πρωτοκόλλων: 30
Συνεργασία με το διδάσκοντα: 10
Σύνολο: 250 ώρες (10 ECTS)

Βιβλιογραφία

Bowman, W.D. & Frega, A.L. (Ed.), (2012). *The Oxford Handbook of Philosophy in Music Education*. Oxford: University Press.

Colwell, R. & Richardson, C. (2002). *The New Handbook of Research on Music Teaching and Learning*. Oxford: University Press.

Edwards, L.C., Bayless, K.M., Ramsey M.E. (2010). *Μουσική και κίνηση. Ένας τρόπος ζωής για το μικρό παιδί*. (Επιμέλεια-Μετάφραση: Ε. Ζαχοπούλου, Ε. Κωνσταντινίδου). Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Elliot, D. (2005). *Proxial Music Education. Reflections and Dialogues*. Oxford: University Press.

Green, L. (2014). *Άκουσε και παίξε*. (Μετάφραση-επιμέλεια: Ζ. Διονυσίου, Μ. Κοκκίδου). Αθήνα: Fagotto

McPherson, G.E. & Welch, G. (2012). *The Oxford Handbook of Music Education*. (Vol. 1 & 2). Oxford: University Press.

Phillips, K.H. (2008). *Exploring Research in Music Education & Music Therapy*. New York: Oxford University Press.

Pound, L., Harrison, Ch. (2003): *Supporting musical development in the early years*. Philadelphia: Open University Press

Young, S. & Glover, J. (2004). *Music in the early years*. London: RoutledgeFalmer.

Δογάνη, Κ. (2012): *Μουσική στην προσχολική αγωγή. Αλληλεπίδραση παιδιού-παιδαγωγού*. Αθήνα: Gutenberg.

Ειδική Αγωγή και Μαθησιακές Δυσκολίες	
Όνομα διδάσκοντος: Δημήτρης Σαρρής	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: Β'
Έτος σπουδών: 1 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος: 2 ^ο Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες:	Διδακτικές μονάδες:
Κατηγορία μαθήματος: Υποχρεωτικό	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
Περιεχόμενο μαθήματος Στο μάθημα αυτό θα οριοθετηθούν και θα προσεγγιστούν διεπιστημονικά οι έννοιες ειδική αγωγή και μαθησιακές δυσκολίες. Ειδικότερα, θα παρουσιαστούν οι βασικές νοσογραφικές οντότητες το χώρο της ψυχοπαθολογίας και της Ειδικής Αγωγής και θα μελετηθούν οι μαθησιακές δυσκολίες στις διάφορες εκφάνσεις τους, όπως δυσλεξία, δυσορθογραφία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσπραξία, Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ). Τέλος, θα παρουσιαστούν βασικά προγράμματα και μέθοδοι παρέμβασης σε παιδιά με ειδικές ανάγκες και μαθησιακές δυσκολίες.	
Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος <u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι: <ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση των βασικών εκφάνσεων της ειδικής αγωγής και των μαθησιακών δυσκολιών. <u>Στόχος</u> του μαθήματος είναι: Η πρακτική αξιοποίηση των μεθόδων παρέμβασης σε παιδιά με ειδικές ανάγκες και μαθησιακές δυσκολίες.	
Μέθοδοι διδασκαλίας <ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις • Ερευνητικές εργασίες	
Μαθησιακά αποτελέσματα Αναμένεται, μετά το τέλος των μαθημάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να: <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν εμβαθύνει και να έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες της Ειδικής Αγωγής και των Μαθησιακών Δυσκολιών. • Μπορούν να αξιοποιήσουν τις έννοιες αυτές σε πρακτικό επίπεδο στο σχολικό πλαίσιο.	

<ul style="list-style-type: none"> Έχουν έρθει σε επαφή με την έρευνα και να έχουν συμμετέχει και οι ίδιοι σε ερευνητικές εργασίες. 	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	20
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	225
Μέθοδος αξιολόγησης	
Ασκήσεις	50%
Εργασίες	50%
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΜΜΕ ΣΤΗΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ	
Όνομα διδάσκοντος: Άρτεμις Γιώτσα	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: Β'
Έτος σπουδών: 1 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος: 2 ^ο Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες:	Διδακτικές μονάδες:
Κατηγορία μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
Περιεχόμενο μαθήματος	
<p>Πως τα παιδιά μας εκπαιδεύονται μέσα από τα ΜΜΕ; Η σύγχρονη κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα, η δομή της ελληνικής οικογένειας, η επαγγελματική δραστηριοποίηση των γονέων, η ανεργία, οι μεταβάσεις ζωής στον κύκλο ζωής των ατόμων φέρνουν ποικίλες αλλαγές στον τρόπο χρήσης των μέσων μαζικής επικοινωνίας από ενήλικες και παιδιά. Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των διαφόρων μέσων μαζικής επικοινωνίας και το πώς αυτά επηρεάζουν τα παιδιά στη διαμόρφωση κοινωνικών στερεοτύπων, υιοθέτηση ρόλων, διαμόρφωσης σχέσεων και καλλιέργεια επικοινωνίας με τους άλλους. Κάποια από τα ερωτήματα που διερευνώνται είναι τα ακόλουθα: Πώς τα παιδιά εξοικειώνονται με τις διάφορες μορφές βίας που υπάρχουν στις παιδικές τηλεοπτικές σειρές; Ποιοι είναι ο ρόλοι που προβάλλονται; Ποιος θεωρείται ο επιτυχημένος ήρωας; Ποια είναι η μορφή οικογένειας που παρουσιάζεται σε αυτές; Οι ήρωες, πώς επικοινωνούν μεταξύ τους; Υπάρχουν στερεότυπα που αφορούν τα ανδρικά και γυναικεία επαγγέλματα; Αυτά και πολλά άλλα θα συζητηθούν κατά τη διάρκεια μαθήματος, με σκοπό την ευαισθητοποίηση, την κινητοποίηση και την ενεργό συμμετοχή των συμμετεχόντων σε ερευνητικές εργασίες πάνω στα παραπάνω θέματα.</p>	
Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος	

<p><u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η διερεύνηση της διαμόρφωσης εννοιών όπως κοινωνικά στερεότυπα, ρόλοι, λειτουργίες, αλληλεπιδράσεις, ανδρικά και γυναικεία επαγγέλματα από τα ΜΜΕ. <p><u>Στόχος</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση των ΜΜΕ προκειμένου να αξιοποιηθούν οι παραπάνω έννοιες προς όφελος των παιδιών και μαθητών στοσχολικό και το οικογενειακό πλαίσιο. 	
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις • Βιωματικές ασκήσεις και ερευνητικές εργασίες 	
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p> <p>Αναμένεται, μετά το τέλος των μαθημάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν εμβαθύνει και να έχουν κατανοήσει τις επιδράσεις των ΜΜΕ στη διαμόρφωση προτύπων, στερεοτύπων και προκαταλήψεων στα παιδιά. • Μπορούν να αξιοποιήσουν τις έννοιες αυτές σε πρακτικό επίπεδο στο σχολικό πλαίσιο. • Έχουν έρθει σε επαφή με την έρευνα και να έχουν συμμετέχει και οι ίδιοι σε ερευνητικές εργασίες. 	
<p>Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών</p>	
Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	20
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	225
<p>Μέθοδος αξιολόγησης</p>	
Ασκήσεις	50%
Εργασίες	50%

ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ	
Όνομα διδάσκοντος: Άρτεμις Γιώτσα	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: Β΄
Έτος σπουδών: 1 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος: 2 ^ο Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες:	Διδακτικές μονάδες:
Κατηγορία μαθήματος: Υποχρεωτικό	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p> <p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των συμμετεχόντων με βασικές έννοιες της Συστημικής Θεωρίας, που αφορούν στην ανάπτυξη της δυναμικής της ομάδας στο χώρο της εκπαίδευσης και ειδικότερα της εκπαίδευσης των παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Με κεντρικό άξονα τις διάφορες προσεγγίσεις και σχολές της Συστημικής Θεωρίας, το μάθημα εστιάζεται στην εφαρμογή τεχνικών διαχείρισης δύσκολων περιστατικών στο χώρο του σχολείου. Επίσης, αντικείμενο του μαθήματος θα αποτελέσει η εμβάθυνση σε θέματα που αφορούν τη συμπεριφορά του εκπαιδευτικού ως συντονιστή της σχολικής τάξης, την επικοινωνία μεταξύ των μελών, τη διαχείριση δύσκολων καταστάσεων στο σχολικό πλαίσιο και τη συνεργασία με το οικογενειακό πλαίσιο και την κοινότητα. Μέσα από θεωρητική και βιωματική εκπαίδευση, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν τεχνικές της Συστημικής Θεωρίας στο σχολικό πλαίσιο και να σχεδιάσουν βιωματικές δράσεις με τους μαθητές τους.</p>	
<p>Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος</p> <p><u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση των βασικών εννοιών της Συστημικής Θεωρίας στη Σχολική Τάξη. <p><u>Στόχος</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η πρακτική αξιοποίηση των εννοιών της Συστημικής Θεωρίας στο σχολικό, το οικογενειακό και το κοινωνικό πλαίσιο. 	
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις • Βιωματικές ασκήσεις και ερευνητικές εργασίες 	
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p> <p>Αναμένεται, μετά το τέλος των μαθημάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν εμβαθύνει και να έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες της Συστημικής Θεωρίας. • Μπορούν να αξιοποιήσουν τις έννοιες αυτές σε πρακτικό επίπεδο στο σχολικό πλαίσιο. • Έχουν έρθει σε επαφή με την έρευνα και να έχουν συμμετέχει και οι ίδιοι σε ερευνητικές εργασίες. 	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30

Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	20
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	225
Μέθοδος αξιολόγησης	
Ασκήσεις	50%
Εργασίες	50%

Παιδοψυχολογία	
Όνομα διδάσκοντος: Δημήτρης Σαρρής	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: Β'
Έτος σπουδών: 1 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος: 2 ^ο Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες:	Διδακτικές μονάδες:
Κατηγορία μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p> <p>Στο μάθημα αυτό θα αναπτυχθούν βασικές διαταραχές συμπεριφοράς και μάθησης τις οποίες αντιμετωπίζουν τα παιδιά στο σχολικό περιβάλλον. Ειδικότερα, θα επιχειρηθεί η διάκριση της δομής της προσωπικότητας του κανονικού και του αποκλίνοντα παιδιού και η διάγνωση και αξιολόγηση των αποκλίσεων. Θα αναλυθούν βασικές νοσογραφικές οντότητες όπως οι Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές, ο Αυτισμός, το σύνδρομο Asperger, οι νευρώσεις και φοβίες στην προσχολική ηλικία, η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής, η κατάθλιψη και το άγχος στα παιδιά, καθώς και οι διαταραχές συμπεριφοράς και μάθησης που συνιστούν απόρροια των ανωτέρω. Τέλος, θα αναλυθούν βασικά προγράμματα και μέθοδοι ανίχνευσης, παρέμβασης και αντιμετώπισης των προαναφερθέντων διαταραχών.</p>	
<p>Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος</p> <p><u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση των βασικών εννοιών της Παιδοψυχολογίας <p><u>Στόχος</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η πρακτική αξιοποίηση των εννοιών της Παιδοψυχολογίας στο σχολικό περιβάλλον. 	
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις • Ερευνητικές εργασίες 	
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p> <p>Αναμένεται, μετά το τέλος των μαθημάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν εμβαθύνει και να έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες της Παιδοψυχολογίας. • Μπορούν να αξιοποιήσουν τις έννοιες αυτές σε πρακτικό επίπεδο στο σχολικό πλαίσιο. • Έχουν έρθει σε επαφή με την έρευνα και να έχουν συμμετέχει και οι ίδιοι σε ερευνητικές εργασίες. 	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών	120

Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	20
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	225
Μέθοδος αξιολόγησης	
Ασκήσεις	50%
Εργασίες	50%

Πρώιμη ανίχνευση δυσλεξικής συμπεριφοράς	
Όνομα διδάσκοντος: Δημήτρης Σαρρής	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: Β'
Έτος σπουδών: 1 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος: 2 ^ο Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες:	Διδακτικές μονάδες:
Κατηγορία μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p> <p>Το μάθημα αυτό θα εστιαστεί στη μαθησιακή δυσκολία της δυσλεξίας, η οποία θα προσεγγιστεί διεπιστημονικά και στο σύνολο των εκφάνσεών της. Ειδικότερα, θα αναλυθούν οι ακόλουθες θεματικές ενότητες: Ορισμός, μορφές και τύποι δυσλεξίας, συχνότητα, αιτιολογική προσέγγιση, πρώιμες ενδείξεις εμφάνισης δυσλεξικής συμπεριφοράς στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο, συμπτώματα, ανίχνευση, διάγνωση και αξιολόγηση της δυσλεξίας με σταθμισμένες δοκιμασίες. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν μέθοδοι παρέμβασης και αντιμετώπισης της δυσλεξίας σε γνωστικό και ψυχοπαιδαγωγικό επίπεδο.</p>	
<p>Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος</p> <p><u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση των βασικών εκφάνσεων της δυσλεξίας. <p><u>Στόχος</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η πρακτική αξιοποίηση των μεθόδων παρέμβασης και αντιμετώπισης της δυσλεξίας σε γνωστικό και ψυχοπαιδαγωγικό επίπεδο. 	
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις • Ερευνητικές εργασίες 	
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p> <p>Αναμένεται, μετά το τέλος των μαθημάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν εμβαθύνει και να έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες της δυσλεξίας • Μπορούν να αξιοποιήσουν τις έννοιες αυτές σε πρακτικό επίπεδο στο σχολικό πλαίσιο. • Έχουν έρθει σε επαφή με την έρευνα και να έχουν συμμετέχει και οι ίδιοι σε ερευνητικές εργασίες. 	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών	120

ασκήσεων/εργασιών	
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	20
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	225
Μέθοδος αξιολόγησης	
Ασκήσεις	50%
Εργασίες	50%

ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ	
Όνομα διδάσκοντος: Μαρία Σακελλαρίου	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: Β΄
Έτος σπουδών: 1 ^ο	Επίπεδο του μαθήματος: 2 ^ο Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες: 9	Διδακτικές μονάδες: 3
Κατηγορία μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος υποστηρίζεται η τέχνη του «διδάσκειν» ως πολυεπίπεδη διαδικασία που απαιτεί διαφορετικούς τύπους γνώσης, όπως είναι η γνώση του περιεχομένου, η παιδαγωγική γνώση και οι διδακτικές δεξιότητες μέσα από τρεις βασικές ενότητες: Το Μαθητοκεντρικό Σχεδιασμό, τη Μαθητοκεντρική Διδασκαλία και τη Μαθητοκεντρική Αξιολόγηση. Παρουσιάζονται οι εκπαιδευτικοί σκοποί μέσα από τρεις κύριες πηγές: Το παιδί, την κοινωνία, τις επιστήμες και διερευνώνται οι λόγοι που απαιτούν την προετοιμασία των στόχων ενώ περιγράφονται οι τρόποι με τους οποίους οι στόχοι επηρεάζονται σε παγκόσμιο, σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο. Διερεύνηση του σχεδιασμού μέσα από τρία επίπεδα: Μακροπρόθεσμος Σχεδιασμός, Σχεδιασμός Ενότητας, Σχεδιασμός Μαθήματος με θέση ότι ο αναστοχασμός αποτελεί βασικό συντελεστή του σχεδιασμού. Μάθηση μέσα από τον συναισθηματικό τομέα, ψυχοκινητικό και νοητικό τομέα και ανάλυση των διαφορετικών τύπων μάθησης που εμπλέκονται σε κάθε έναν από αυτούς. Οι στρατηγικές διατύπωσης των ερωτημάτων αναδεικνύονται σε ακρογωνιαίο λίθο της αποτελεσματικής διδασκαλίας, στο πλαίσιο των διαφορετικών στρατηγικών διδασκαλίας, ενώ επισημαίνεται ότι η διαφορετικότητα των μαθητών αποτελεί μια σημαντική διάσταση της διδασκαλίας. Παρουσιάζονται θέματα αποτελεσματικής διαχείρισης του μαθησιακού περιβάλλοντος και διαπραγματεύονται προβλήματα διαχείρισης της τάξης μέσα από αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Επίσης εξετάζονται παραδοσιακοί τρόποι αξιολόγησης, αλλά και εναλλακτικές ή αυθεντικές μορφές αξιολόγησης. Στο μάθημα επιδιώκεται η σύζευξη θεωρίας, έρευνας και πράξης ως μια εμπειριστατωμένη πρόταση για τον εκπαιδευτικό με στρατηγικές που προτείνει η μετανεοτερική παιδαγωγική.</p>	
<p>Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος</p> <p><u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει τα εργαλεία που θα δώσουν τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να σχεδιάζει, να εφαρμόζει και να αξιολογεί αποτελεσματικά μέσα από ένα στέρεο εννοιολογικό πλαίσιο της πολυεπίπεδης διαδικασίας του «διδάσκειν». <p><u>Στόχος</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στόχος του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών με νέες θεωρήσεις και προοπτικές, ώστε να βελτιώσουν την πρακτική τους και να αναβαθμίσουν το επίπεδο διδασκαλίας τους προκειμένου να ενισχύσουν τη μάθηση των μαθητών. 	
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εμπλουτισμένες εισηγήσεις/ παρουσιάσεις • Διαλέξεις από προσκεκλημένους επιστήμονες πανεπιστημίων του εσωτερικού και του εξωτερικού (δια ζώσης ή μέσω τηλεδιάσκεψης). 	

<ul style="list-style-type: none"> • Βιωματικές ασκήσεις/ πρακτικές δραστηριότητες • Θεματικές παρουσιάσεις των φοιτητών • Ομαδικές εργασίες σχεδιασμού και αξιολόγησης 	
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p> <p>Αναμένεται, μετά το τέλος των μαθημάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν εμβαθύνει και να έχουν κατανοήσει τις στρατηγικές που προτείνει η μετανεοτερική παιδαγωγική σχετικά με το διδακτικό και εκπαιδευτικό έργο των παιδαγωγών. • Μπορούν να αξιοποιήσουν τις έννοιες αυτές σε πρακτικό επίπεδο στο σχολικό πλαίσιο. • Έχουν έρθει σε επαφή με την έρευνα και να έχουν συμμετάσχει οι ίδιοι σε ερευνητικές εργασίες. 	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	30
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	235
Μέθοδος αξιολόγησης	
Δραστηριότητες, σενάρια & θεματικές παρουσιάσεις	50%
Σχεδιασμός (ομαδική εργασία σε δυάδες)	50%

ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	
Όνομα διδάσκοντος: Μαρία Σακελλαρίου	
Κωδικός μαθήματος:	Εξάμηνο: Β'
Έτος σπουδών: 1^ο	Επίπεδο του μαθήματος: 2^ο Μάστερ
Πιστωτικές μονάδες: 9	Διδακτικές μονάδες: 3
Κατηγορία μαθήματος: Υποχρεωτικό	
Γλώσσα διδασκαλίας μαθήματος: Ελληνική	
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται η ενδεδειγμένη ανάλυση βασικών θεωριών που αφορούν στην προσχολική παιδαγωγική. Η ανάλυση αυτή επιτυγχάνεται μέσα από ένα τρίπτυχο μοντέλο εννοιολόγησης των θεωριών που αποτυπώνουν διαχρονικά τη σχολική εμπειρία. Οι θεωρίες αυτές οριοθετούνται με βάση την <i>παραδοσιακή, την προοδευτική και τη μετασχηματιστική</i> παιδαγωγική προσέγγιση.</p> <p>Επιπλέον επιχειρείται η οριοθέτηση της παιδαγωγικής ως της επιστήμης που αφορά στον <i>σχεδιασμό γνωσιακών ρεπερτορίων</i> για την απόκτηση της μάθησης με αποτελεσματικό τρόπο και μέσα από 4 βασικές γνωσιακές διαδικασίες ή τρόπους εμπλοκής για την απόκτηση της γνώσης: <i>την βιωματική μάθηση, την εννοιολόγηση, την ανάλυση και την εφαρμογή</i> (Kalantzis&Cope, 2013).</p> <p>Τέλος το μάθημα αναφέρεται σε νέους τρόπους αξιολόγησης (πέρα από την μέτρηση της ευφυΐας και την αξιολόγηση βάσει προτύπων) δίνοντας έμφαση στη <i>συνεργιστική ανατροφοδότηση</i>.</p>	
<p>Σκοπός/Στόχοι του μαθήματος</p> <p><u>Σκοπός</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση των βασικών θεωριών της προσχολικής παιδαγωγικής στη βάση των οποίων υλοποιείται ο παιδαγωγικός σχεδιασμός και η αξιολόγηση στο σχολείο. • <p><u>Στόχοι</u> του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η θεωρητική αξιοποίηση σύγχρονων εννοιών της παιδαγωγικής στο πλαίσιο της νέας μάθησης. • Η πρακτική μεταφορά των διαφορετικών τρόπων απόκτησης της μάθησης στον παιδαγωγικό σχεδιασμό και την αξιολόγηση. 	
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εμπλουτισμένες εισηγήσεις/ παρουσιάσεις • Διαλέξεις από προσκεκλημένους επιστήμονες πανεπιστημίων του εσωτερικού και του εξωτερικού (δια ζώσης ή μέσω τηλεδιάσκεψης). • Βιωματικές ασκήσεις/ πρακτικές δραστηριότητες • θεματικές παρουσιάσεις των φοιτητών • Ομαδικές εργασίες σχεδιασμού και αξιολόγησης 	
Μαθησιακά αποτελέσματα	

Αναμένεται, μετά το τέλος των μαθημάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να:	
<ul style="list-style-type: none"> • Έχουν εμβαθύνει τις βασικές έννοιες της παιδαγωγικής θεωρίας • Έχουν κατανοήσει σύγχρονες έννοιες παραγωγής/σχεδιασμού της μάθησης όπως τα γνωσιακά ρεπερτόρια, ο μετασχηματισμός και η συνεργιστική αξιολόγηση. • Μπορούν να αξιοποιήσουν τις έννοιες αυτές σε πρακτικό επίπεδο στο σχολικό πλαίσιο. • Έχουν εμπλακούν ενεργά στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων μέσα από σχετική έρευνα. 	
Αριθμός ωρών φόρτου εργασίας φοιτητών	
Σύνολο ωρών διαλέξεων	39
Σύνολο ωρών προετοιμασίας για την παρακολούθηση	30
Σύνολο ωρών για την εκπόνηση των υποχρεωτικών ασκήσεων/εργασιών	120
Σύνολο ωρών για την παρουσίαση – εξέταση	30
Συναντήσεις με τους διδάσκοντες	16
Σύνολο ωρών	235
Μέθοδος αξιολόγησης	
Δραστηριότητες, σεναρία & θεματικές παρουσιάσεις	50%
Σχεδιασμός (ομαδική εργασία σε дуάδες)	50%

Συγγράμματα:

- Kalantzis, M. &Cope, B. 2013. *Νέα Μάθηση: Βασικές Αρχές για την Επιστήμη της Εκπαίδευσης*. ΕκδόσειςΚριτική, Αθήνα.

Οδηγόςμελέτης:

- Arvanitis, E.,&Sakellariou, M. (2014).Exploring ‘Temporalities’ and ‘Spatialities’from an Intercultural Perspective: A Case Study of ‘Learning by Design’ in Greece. *International Journal of Pedagogy and Curriculum*, 20(4), 131-145.
- Αρβανίτη, Ε. (2009). Σχεδιασμοί μάθησης και νέα αξιολόγηση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. *Παιδαγωγική Θεωρία και Πράξη*, 3(Σεπτέμβριος 2009), 70-86. <http://www.pedagogy.gr/index.php/journal/article/view/24>
- Αρβανίτη, Ε. (2011).Αναλυτικά προγράμματα και αναστοχαστική νεωτερικότητα: Μια διαπολιτισμική προσέγγιση. Στο Κ.Δ. Μαλαφάντης, Μ. Σακελλαρίου & Θ. Μπάκας (Επιμ.), *Πρακτικά ΙΓ΄ Διεθνούς Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας. Αναλυτικά Προγράμματα και Σχολικά Εγχειρίδια: Ελληνική Πραγματικότητα και Διεθνής Εμπειρία* (Τόμ.Β, σσ.539-551). Αθήνα: Διάδραση.
- Kalantzis, M.,Cope, B., &Arvanitis, E. (2010). Towards a Teaching Ecology for Diversity, Belonging and Transformation. Στο P. Mata (Ed.) *Proceedings of the*

Internetwork Conference *Intercultural Education as a Project for Social Transformation. Linking Theory and Practice. Towards Equity and Social Justice* (pp.283-304). Malta: Internetwork

Conference. http://www.uned.es/grupointer/revision_malta_inter_network_conference_proceedings_sept_2010.pdf

- Αρβανίτη, Ε., & Χρυσανθοπούλου, Β. (2014). Παιδαγωγική Λαογραφία και Μάθηση μέσω Σχεδιασμού: ένα μοντέλο επαγγελματικής μάθησης στο πανεπιστήμιο. Στο Ε. Αυδίκος και Σ. Κοζιού (Επιμ.) *Πρακτικά του 4^{ου} Συνεδρίου Λαϊκός Πολιτισμός και Εκπαίδευση* (σσ. 37-51). Καρδίτσα: Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο Απόλλων» Καρδίτσας και Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.

Τα Κίνητρα στην Εκπαίδευση

Μάθημα Κοινού Κορμού (Κύκλος Β΄: Θεωρητικές βάσεις της Εκπαίδευσης)

**Γεωργία Παπαντωνίου, Επίκουρη Καθηγήτρια Γνωστικής Ψυχολογίας,
Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων**

Περίγραμμα Μαθήματος:

Το μάθημα περιλαμβάνει θέματα ψυχολογίας κινήτρων καθώς και των εφαρμογών τους στην εκπαίδευση.

Ο κύριος στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των μεταπτυχιακών φοιτητών:

(α) στις βασικές θεωρίες κινήτρων και, κυρίως, σε εκείνα τα τμήματα των θεωριών που αφορούν εκπαιδευτικά ζητήματα,

(β) στις θεωρίες κινήτρων που έχουν εφαρμογές στο εκπαιδευτικό πλαίσιο, όπως οι συμπεριφορικές θεωρίες (εσωτερικά / εξωτερικά κίνητρα, άγχος εξέτασης), οι θεωρίες αντιμετώπισης των ψυχολογικών αναγκών ως κινήτρων (ανάγκη για επιτυχία / φόβος αποτυχίας, θεωρία αυτο-καθορισμού, στόχοι επίτευξης), οι θεωρίες αιτιακών αποδόσεων (αιτιακές αποδόσεις και συναισθήματα), και η κοινωνικο-γνωστική θεωρία (αυτο-ρύθμιση, αυτο-αποτελεσματικότητα), και

(γ) στις επιδράσεις της οικογένειας, των συνομηλίκων και των εκπαιδευτικών στα κίνητρα των μαθητών.

Ένας ακόμη στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις εφαρμογές που μπορούν να έχουν οι παραπάνω θεωρίες κινήτρων στην τάξη.

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με την αντίστοιχη βιβλιογραφία (μέσω της αναζήτησης και της παρουσίασης άρθρων σχετικών με τα θέματα του μαθήματος).

Μάθημα:

Κοινωνιολογικές Θεωρίες και Εκπαίδευση

Διδάσκων: Θεόδωρος Θάνος

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να γνωρίζουν τις κοινωνιολογικές θεωρίες για την εκπαίδευση και να τις αξιοποιήσουν στην έρευνα ως θεωρητικό και ερμηνευτικό πλαίσιο

Θεματικοί άξονες/ Περιεχόμενα μαθήματος:

- Κοινωνία και εκπαίδευση
- Σύντομη ανάπτυξη των θέσεων για την εκπαίδευση των: Durkheim, Parsons, Marx, Weber, Althusser
- P. Willis: Η συμβολή του εκπαιδευτικού συστήματος στην αναπαραγωγή των λαϊκών στρωμάτων
- B. Bernstein: Κώδικες, τρόπος και πολιτισμική αναπαραγωγή: ο ρόλος του σχολείου
- P. Bourdieu & J.-Cl. Passeron: Η συμβολή του εκπαιδευτικού συστήματος στην αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων
- P. Bourdieu: Προτάσεις για την εκπαίδευση του μέλλοντος

Αξιολόγηση:

Οι φοιτητές θα εκπονήσουν 3 εργασίες, στις οποίες θα αξιολογηθούν:

1η Εργασία: Παρουσίαση άρθρου σχετικό με τις κοινωνιολογικές θεωρίες για την εκπαίδευσης

2η Εργασία: Παρουσίαση έρευνας που χρησιμοποιεί ως θεωρητικό πλαίσιο κάποια/ες από τις κοινωνιολογικές θεωρίες για την εκπαίδευση

3η Εργασία: Πάνω σε αποτελέσματα ερευνητικά που θα τους δοθούν θα χρησιμοποιήσουν τις κοινωνιολογικές θεωρίες για να τα ερμηνεύσουν.

Βιβλιογραφία:

Bourdieu P. & Passeron, J.-Cl. (2014). *Η αναπαραγωγή. Στοιχεία για μια θεωρία του εκπαιδευτικού συστήματος* (N. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Bourdieu P. & Passeron, J.-Cl. (1993). *Οι κληρονόμοι. Οι φοιτητές και η κουλοτούρα* (N. Παναγιωτόπουλος, Εισαγωγή - N. Παναγιωτόπουλος & M. Βιδάλη, Μετφρ.). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Bourdieu P. (2002). *Η διάκριση. Κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης*. Αθήνα: Πατάκης.

Παναγιωτόπουλος, N. (Επιμ.) (2004). *Για την εκπαίδευση του μέλλοντος. Οι προτάσεις του Π. Μπουρντιέ* (N. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος, J.-Cl. Passeron, Επίμετρο). Αθήνα: Νήσος.

Λαμπίρη-Δημάκη, I. & Παναγιωτόπουλος, N. (Επιμ.) (1994). *Pierre Bourdieu: Κοινωνιολογία της Παιδείας*. Αθήνα: Καρδαμίτσα-Δελφίνι.

- Παναγιωτόπουλος, Ν.** (Δ/νση) (2014). Μικρόκοσμοι. Θεωρία του πεδίου. *Κοινωνικές Επιστήμες*, τεύχος 4-5.
- Willis, P.** (2012). *Μαθαίνοντας να δουλεύεις. Πώς τα παιδιά εργατικής προέλευσης επιλέγουν δουλειές της εργατικής τάξης* (Γ. Πεχτελίδης, Επιμ., Υ. Κοσμά, Μετφρ.). Αθήνα: Gutenberg.
- Bernstein, B.** (1991). *Παιδαγωγικοί κώδικες και κοινωνικός έλεγχος* (Ι. Σολομών, Εισαγωγή-Μετφρ.-Σημειώσεις). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Καντζάρα, Β.** (2008). *Εκπαίδευση και κοινωνία. Κριτική διερεύνηση των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πολύτροπον.
- Λάμνιαν, Κ.** (2001). *Κοινωνιολογική θεωρία και εκπαίδευση. Διακριτές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μάθημα:
Σχολική διαμεσολάβηση για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού

Διδάσκων: Θεόδωρος Θάνος

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αναγνωρίζουν και να κατανοούν φαινόμενα σχολικής βίας και εκφοβισμού στο σχολείο και να χρησιμοποιούν τη σχολική διαμεσολάβηση για την αντιμετώπισή τους.

Θεματικοί άξονες/ Περιεχόμενα μαθήματος:

I. Σχολική βία και εκφοβισμός

- Θεωρίες για τη βία και την εγκληματικότητα
- Εννοιολογικές αποσαφηνίσεις
- Βασικές διαστάσεις της σχολικής βίας και του εκφοβισμού:
  - Έκταση
  - Μορφές
  - Παράγοντες
  - Πρόληψη και αντιμετώπιση

II. Σχολική διαμεσολάβηση

- Επανορθωτική δικαιοσύνη και σχολική διαμεσολάβηση
- Ορισμός και αρχές της σχολικής διαμεσολάβησης
- Διαπολιτισμική Διαμεσολάβηση
- Τα στάδια της διαμεσολάβησης
- Εφαρμογή της διαμεσολάβησης στο σχολείο: προϋποθέσεις-στάδια
- Η εκπαίδευση των μαθητών στη διαμεσολάβηση

Αξιολόγηση

Οι φοιτητές/τριες θα αξιολογηθούν με την εκπόνηση εργασίας.

Βιβλιογραφία

- Αρτινοπούλου, Β.** (2001). *Βία και πολιτικές στο σχολείο. Έρευνες και πολιτικές στην Ευρώπη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Αρτινοπούλου, Β.** (2010). *Η σχολική διαμεσολάβηση. Εκπαιδεύοντας τους μαθητές στη διαχείριση της βίας και του εκφοβισμού* (Χ. Καλαβρή & Η. Μιχαήλ, Συνεργασία). Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Αστρινάκης, Α.** (1991). *Νεανικές υποκοουλτούρες. Παρεκκλίνουσες κουλτούρες της νεολαίας της εργατικής τάξης. Η βρετανική θεώρηση και η ελληνική εμπειρία*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Γεωργούλας, Σ.** (2000). *Ανήλικοι παραβάτες στην Ελλάδα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Δασκαλάκης, Η.** (1985). *Η εγκληματολογία της κοινωνικής αντίδρασης* (Παραδόσεις). Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Σάκκουλας.
- Θάνος, Θ.** (2009). *Παιδική παραβατικότητα και σχολείο*. Αθήνα: Τόπος.

- Θάνος, Θ.** (2011). *Η διαμεσολάβηση στο σχολείο και την κοινωνία*. Αθήνα: Πεδίο.
- Θάνος, Θ.** (2012). *Αποκλίνουσα και παραβατική συμπεριφορά των μαθητών στο σχολείο* (Γ. Πανούσης, Προλογικά-Επίμετρο). Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Κουράκης, Ν.** (1989). *Έφηβοι παραβάτες και κοινωνία*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Κουράκης, Ν.** (2004). *Δίκαιο παραβατικών ανηλίκων*. Αθήνα: Αντ. Σάκκουλας.
- Κουρκούτας, Η. & Θάνος, Θ.** (2013). *Σχολική βία και παραβατικότητα. Ψυχολογικές, κοινωνιολογικές, παιδαγωγικές διαστάσεις. Ενταξιακές προσεγγίσεις και παρεμβάσεις*. Αθήνα: Τόπος.
- Κυρίδης, Α.** (2006). *Η πειθαρχία στο σχολείο: Θεωρία και έρευνα* (2η έκδ.). Αθήνα: Gutenberg.
- Παναγιωτόπουλος, Ν.** (1998). *Οι απόκληροι. Τα ιδρύματα αγωγής ανηλίκων*. Αθήνα: Καρδαμίτσας.
- Παναγιωτόπουλος, Ν.** (2001). *Η πίστη στην τάξη. Συμβολή στην ανάλυση της διατήρησης της τάξης*. Αθήνα: Πατάκης.
- Rigby, K.** (2008). *Σχολικός εκφοβισμός. Σύγχρονες απόψεις*. Αθήνα: Τόπος.
- Σπυρόπουλος, Φ.** (2011). *Σχολικός τραμπουκισμός*. Αθήνα: Αντ. Σάκκουλας.
- Willis, P.** (2012). *Μαθαίνοντας να δουλεύεις. Πώς τα παιδιά εργατικής προέλευσης επιλέγουν δουλειές της εργατικής τάξης* (Γ. Πεχτελίδης, Επιμ. - Υ. Κοσμά, Μετφρ.). Αθήνα: Gutenberg.
- Φαρσεδάκης, Ι.** (1986). *Παραβατικότητα και κοινωνικός έλεγχος των ανηλίκων*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Μάθημα:

Εκπαίδευση, ανισότητες και κοινωνικός αποκλεισμός

Διδάσκων: Θεόδωρος Θάνος

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν την αναπαραγωγή λειτουργία του σχολείου και της συμβολή της στον κοινωνικό αποκλεισμό.

Άξονες του μαθήματος/ Περιεχόμενα:

- Εκπαίδευση, κοινωνία και οικονομία
- Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή
- Ο ρόλος των εξετάσεων στην κοινωνική αναπαραγωγή
- Σχολικές διαιρέσεις και κοινωνικές διακρίσεις
- Σχολική επίδοση και κοινωνική προέλευση
- Η αναπαραγωγή των έμφυλων διακρίσεων από το σχολείο
- Εκπαίδευση και αγορά εργασίας - ανεργία πτυχιούχων
- Ο ρόλος του νηπιαγωγείου στην άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων
- Σχολική αποτυχία και κοινωνικός αποκλεισμός
- Διαστάσεις και επιπτώσεις του κοινωνικού αποκλεισμού
- Ο ρόλος του σχολείου και της δια βίου εκπαίδευσης στην αντιμετώπιση του κοινωνικού πολιτισμού

Αξιολόγηση

Οι φοιτητές/τριες θα αξιολογηθούν μέσα από την εκπόνηση 3 εργασιών:

1η - 2η Εργασία: Παρουσίαση ερευνητικών εργασιών/άρθρων σχετικά με την αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων από το εκπαιδευτικό σύστημα.

3η Εργασία: Μελέτη περίπτωσης (έρευνα) σχετικά με την αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων από το σχολείο

Βιβλιογραφία

Bourdieu P. & Passeron, J.-Cl. (2014). *Η αναπαραγωγή. Στοιχεία για μια θεωρία του εκπαιδευτικού συστήματος* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Bourdieu P. & Passeron, J.-Cl. (1993). *Οι κληρονόμοι. Οι φοιτητές και η κουλτούρα* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Εισαγωγή - Ν. Παναγιωτόπουλος & Μ. Βιδάλη, Μετφρ.). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Charlot, B. (1999). *Η σχέση με τη γνώση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Θάνος, Θ. (2012). *Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή στην μεταπολεμική Ελλάδα (1950-2010). Ο ρόλος της ανώτατης εκπαίδευσης* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος). Αθήνα: Αφοί Κυριακίδη.

Καΐλα, Μ. (1998). *Η σχολική αποτυχία. Από την «Οικογένεια» του Σχολείου στο «Σχολείο» της Οικογένειας* (δ' έκδ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κυρίδης, Α. (1997). *Η ανισότητα στην ελληνική εκπαίδευση και η πρόσβαση στο πανεπιστήμιο (1955-1985)*. Αθήνα: Gutenberg.

- Παναγιωτόπουλος, Ν.** (Επιμ.) (2004). *Για την εκπαίδευση του μέλλοντος. Οι προτάσεις του Π. Μπουρντιέ* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος, J-CI. Passeron, Επίμετρο). Αθήνα: Νήσος.
- Σιάνου-Κύργιου, Ε.** (2006). *Εκπαίδευση και κοινωνικές ανισότητες. Η μετάβαση από τη Δευτεροβάθμια στην Ανώτατη Εκπαίδευση (1997-2004)*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σιάνου-Κύργιου, Ε.** (2010). *Από το Πανεπιστήμιο την αγορά εργασίας. Όψεις των κοινωνικών ανισοτήτων*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σπεσμαζόγλου, Σ.** (1987). *Εκπαίδευση και ανάπτυξη στην Ελλάδα, 1948-1985. Το ασύμπτωτο μιας σχέσης*. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Τσουκαλάς, Κ.** (1992). *Εξάρτηση και αναπαραγωγή. Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα (1830-1922)* (Ν. Σβορώνος, Πρόλογος) (στ' έκδ.). Αθήνα: Θεμέλιο.
- Τσουκαλάς, Κ.** (1987). *Κράτος, κοινωνία, εργασία στη μεταπολεμική Ελλάδα* (β' έκδ.). Αθήνα: Θεμέλιο.
- Τσουκαλάς, Κ.** (2013). *Ελλάδα της λήθης και της αλήθειας. Από τη μακρά εφηβεία στην βίαια ενηλικίωση* (β' έκδ.). Αθήνα: Θεμέλιο.
- Φωτόπουλος, Ν.** (2013). *Κατάρτιση, απασχόληση, εκπαιδευτική πολιτική. Διερεύνηση της σύνδεσης της επαγγελματικής κατάρτισης με την απασχόληση*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ.

Μάθημα:

Φύλο και Εκπαίδευση

Διδάσκων: Θεόδωρος Θάνος

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν το ρόλο της εκπαίδευσης στην κοινωνική κατασκευή του φύλου και στην αναπαραγωγή των έμφυλων ανισοτήτων.

Θεματικοί άξονες/ Περιεχόμενα

- Η κοινωνική κατασκευή του φύλου
- Η «ανδρική» κυριαρχία
- Η συμβολή του σχολείου στην ενίσχυση των κοινωνικών στερεοτύπων για το φύλο
- Ο ρόλος του σχολείου στην αναπαραγωγή των έμφυλων διακρίσεων
- Η πρόσβαση των γυναικών στην ανώτατη εκπαίδευση
- Έμφυλες διαστάσεις της σχολικής βίας
- Διοίκηση της εκπαίδευσης και έμφυλες διακρίσεις

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση θα γίνει με τρεις εργασίες:

1η - 2η Εργασία: Παρουσίαση επιστημονικού άρθρου για την αναπαραγωγή των έμφυλων διακρίσεων από το σχολείο

3η Εργασία: Ερευνητική εργασία σχετικά με τις δραστηριότητες και τις συνθήκες που συμβάλλουν στη αναπαραγωγή των έμφυλων διακρίσεων στο σχολείο με έμφαση το Νηπιαγωγείο.

Βιβλιογραφία

- Arnot, M.** (2004). *Διαδικασίες αναπαραγωγής του φύλου. Εκπαιδευτική θεωρία και φεμινιστικές πολιτικές*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Bourdieu, P.** (1996). *Η ανδρική κυριαρχία* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Επιμ.-Επίλογος). Αθήνα: Δελφίνι.
- Δεληγιάννη, Β. & Ζιώγου, Σ.** (1999). *Εκπαίδευση και φύλο. Ιστορική διάσταση και σύγχρονος προβληματισμός*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- Θάνος, Θ.** (2012). *Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή στην μεταπολεμική Ελλάδα (1950-2010). Ο ρόλος της ανώτατης εκπαίδευσης* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος). Αθήνα: Αφοί Κυριακίδη.
- Μαραγκουδάκη, Ε.** (2005). *Εκπαίδευση και διάκριση των φύλων Παιδικά αναγνώσματα στο Νηπιαγωγείο* (δ' έκδ.). Αθήνα: Οδυσσέας.
- Παπαγεωργίου, Γ.** (2006). *Ηγεμονία και φεμινισμός*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός.

